

Поблагословлені з вірним Авраамом

Галатам 3:1–9

*(7): Тож знайте, що ті, хто від віри, то сини Авраамові***1. Проповідь про віру (1–5)**

У що ми повірили? Ми повірили, що Ісус був розіп'ятий за наші гріхи, і що Бог воскресив його з мертвих. Ми віримо, що Бог очистив нас і дав нам Свого Духа. Я не можу нікого змінити, навіть себе, але Бог творить чудеса в серці і житті того, хто вірить.

2. Поблагословлені з Авраамом (6–9)

Авраам наш духовний батько. Його віра була залічена йому за праведність. Ми діти Авраама, якщо віримо в Божі обітниці. Бог є Богом всього світу. Він дивився в майбутнє на той час, коли всі люди з усіх народів будуть виправдані вірою, і благовістив це Аврааму: *“Благословляться в тобі всі народи!”* (Бут. 12:3; 22:18) Ті, хто вірить в Ісуса, благословляються разом з Авраамом. Як і він, ми також поблагословлені, тому ми можемо бути благословенням для світу.

Молитва: Господи, навчи мене ходити вірою, як Авраам. Благослови моє життя і зроби мене джерелом благословення.

Одне слово: Ми діти Авраама

Христос був проклятий за нас

Галатам 3:10–14

(13): Христос відкупив нас від прокляття Закону, ставши прокляттям за нас, бо написано: Проклятий усякий, хто висить на дереві

1. Відкуплені від прокляття (10–13)

Деякі люди хочуть робити все самі. Це гарно, але не в питанні праведності. Якщо ми вважаємо, що можемо самі здобути праведність, виконуючи закон, то помиляємося. За законом ніхто не праведний, тому що ніхто не може повністю виконати закон. Але, якщо ми не виконуємо закон, то ми знаходимось під прокляттям закону. Шлях віри інший: *“Праведний житиме вірою”*. Христос помер на хресті, щоб відкупити нас від прокляття закону, Він став прокляттям замість нас. Якщо ми живемо вірою в Ісуса, що помер за наші гріхи, то Бог зодягне нас в Його праведність.

2. Боже благословення (14)

Недостатньо просто забрати прокляття. Бог дав нам спасіння і благодать, щоб зробити нас благословенням для всього світу. Він виконав Свою обітницю Аврааму і послав Ісуса, щоб Той помер за гріхи світу. Через Ісуса Він звільнив нас від гріха і прокляття, щоб ми могли розказати про Нього грішному світу. Вірою ми прийняли прощення і обітницю Святого Духа.

Молитва: Господи, забери мій гріх і будь зі мною, як Ти обіцяв.

Одне слово: Вимагай вірою те, що Бог обіцяв

Розумний та необачний будівельник

Матвія 7:24–29

(24): Отож, кожен, хто слухає цих Моїх слів і виконує їх, подібний до чоловіка розумного, що свій дім збудував на камені.

1. Дім на камені (24–25)

У цій притчі двоє чоловіків будували дім. Але один з них був розумним. Для будівництва він вибрав міцний фундамент — камінь. Тому, коли линула злива, розлилися річки та знялася буря, його дім встояв. Людина, яка вивчає Біблію від усього серця та кориться Божому Слову, подібна розумному будівельнику.

2. Дім на піску (26–29)

Інший чоловік побудував дім на вельми крихкому фундаменті. Можливо, у нього були якісь причини, але він занадто довіряв своїм почуттям та розуму чи слідував за чийсь прикладом. Проте, він був необачним, тому що такий фундамент не може встояти в життєвих бурях. Коли знялася буря, цей добре збудований дім несподівано впав. Ми повинні не тільки вивчати Біблію, але також нам потрібно приймати Слово Бога, берегти його в своїм серці та з Божою допомогою коритися йому.

Молитва: Господи, допоможи мені сховати Твоє Слово в моїм серці, коритись йому та побудувати дім свого життя на камені.

Одне слово: Будь розумним будівельником

Закон і обітниця

Галатам 3:15–25

(24): Тому то Закон виховником був до Христа, щоб нам виправдатися вірою

1. Обітниця (15–18)

Бог обіцяв, що Авраам і його Насіння, яке є Христос, будуть джерелом благословення для всіх людей. Бог спас нас від рабства гріха, щоб благословення прощення гріхів і Святий Дух могли прийти на нас і через нас на весь світ (14). Це обітниця Бога. Обітниця — це прояв Божої благодаті. Божі обітниці належать кожному, хто вірою приймає їх. Якщо ми спасаємося тільки по благодаті, навіщо тоді існує закон?

2. Закон (19–25)

Бог дав Закон на горі Сінай через Мойсея. Бог хотів, щоб народ, який Він вивів з рабства в Єгипті, став царством священиків і народом святим (Вих. 19:4–6). Бог тренував їх в пустелі, через Закон. Весь світ — в'язень гріха, і Закон не може звільнити нас. Закон — це виховник або наставник, який передає нас Христу, щоб нам виправдатися вірою.

Молитва: Господи, дякую за Твій Закон, який тренує нас з любов'ю. Дякую за благодать прощення через Ісуса.

Одне слово: Божа любов через Закон і благодать

Всі ви один у Христі Ісусі!

Галатам 3:26–29

(28): Нема юдея, ні грека, нема раба, ані вільного, нема чоловічої статі, ані жіночої, бо всі ви один у Христі Ісусі!

1. У Христа зодягнулися! (26–27)

Через віру в Ісуса ми були хрещені Духом Святим. Святий Дух дав нам нове народження в сім'ю Божу. Ми були омиті і зодягнені в нові одяжі. Всі гріхи нашого старого життя були змиті і всі брудні одяжі нашої власної праведності були викинуті геть. Всі ми зодягнулись у Христа.

2. Один у Христі Ісусі! (28–29)

Кожен, хто належить Ісусу, є наслідник Авраама і спадкоємець Божих обітниць. Серед тих, хто належить Ісусу, не може бути ніяких расових, статевих, соціальних або інших людських обмежень. Це означає, що я дорогоцінний для Бога і всі мої брати і сестри у Христі також дорогоцінні, тому що Ісус помер за кожного з нас. Ми наслідник Авраама, тому Божі обітници належать нам. Ми, як і Авраам, благословенні, щоб бути благословенням.

Молитва: Господи, дякую, за те що зодягнув мене у Христа і зробив мене спадкоємцем Твоїх обітниць.

Одне слово: Один у Христі Ісусі!

Дороги, що ведуть до життя

Матвія 7:13–23

(14): Бо тісні ті ворота, і вузька та дорога, що веде до життя, і мало таких, що знаходять її!

1. Вузька дорога (13–14)

В своєму житті ми можемо вибрати тільки одну із двох доріг. Просторі ворота, через які проходять багато людей, відкривають широку дорогу, що веде до загибелі. Тісні ворота відкривають вузьку дорогу. Люди повинні проходити через ці ворота та йти по цій стежці. Ця дорога не користується популярністю, але вона веде до життя.

2. Дерево та його плоди (15–23)

Здається, що в лісі росте багато добрих та поганих дерев, проте, насправді, є лише одне добре дерево — Ісус. Коли приліплюємось до Нього, то приносимо добрі плоди. Коли ж прищеплюємося до якогось іншого дерева, то приносимо погані плоди. Неправдиві пророки виглядають добре. Здається, що вони добрі, що турбуються та розуміють. Деякі закликають до гуманізму та альтруїзму. Та, насправді, вони є злими вовками, котрі ведуть людей до загибелі. Їх плоди — недобрі. Ці дерева будуть зрубані та вкинуті в вогонь в день суду.

Молитва: Господи, допоможи мені йти вузьким шляхом з радістю та впевненістю та приносити добрий плід.

Одне слово: Йди шляхом, що веде до життя.

Просіть, шукайте, стукайте

Матвія 7:7–12

*(7): Просіть і буде вам дано, шукайте і знайдете, стукайте і відчинять вам***1. Не зупиняйтесь, моліться (7–8)**

Іноді ми засуджуємо чи критикуємо інших, тому що заздримо чи змагаємось з ними. Але ми не повинні боротись з людьми; ми повинні боротись з Богом в молитві. Ми повинні просити нашого Небесного Батька про те, чого потребуємо. В посланні Якова 4:2б–3 сказано, що ми не маємо, тому що не просимо Бога та не отримуємо, тому що просимо, маючи невірні мотиви.

2. Бог подає добро (9–12)

Навіть грішна людина любить своїх дітей та хоче дати їм найкраще. Наскільки ж більше наш Небесний Батько бажає дати нам все найкраще! В 11 розділі Євангелії від Луки написано, що найкращий дарунок, який Бог може дати нам — це Святий Дух. Бог хоче, щоб ми просили в Нього добра, тому що Він бажає, щоб ми знали, любили Його та залежали від Нього. Коли ми отримуємо Божі добрі дари, ми можемо бути щедрими по відношенню до інших.

Молитва: Господи, навчи мене, як молитись наполегливо доти, доки я не визнаю Тебе краще, не любитиму Тебе більше та не буду ходити перед Тобою щодня. Дай мені Твого Святого Духа.

Одне слово: Проси, шукай, стукай.

Бог послав Свого Сина

Галатам 4:1–7

*(4,6): Як настало ж виповнення часу, Бог послав Свого Сина, що родився від жони, та став під Законом... А що ви сини, Бог послав у ваші серця Духа Сина Свого, що викликає: “Авва, Отче”!***1. Син чи раб? (1–3)**

Ті, хто жили під законом Старого Заповіту, дійсно були Божим народом. Вони мали слово Бога і Божі обітниці. Але життя під законом зробило їх рабами. Вони були схожі на синів, що знаходились під опікунами та керівниками. Вони не були вільними. Цей час тренування ізраїльського народу приготував світ до прийняття Христа. Бог тренує нас, щоб ми знали, як підкорятися Христу і догоджати Йому.

2. Як настало ж виповнення часу (4–7)

Бог є Богом історії. Він послав Свого сина в потрібний час. Ісус народився під Законом, щоб викупити підзаконних. Кожен, хто приймає Ісуса, звільняється від Закону і влади гріха. Бог послав Духа Сина Свого в наші серця тому, бо ми Його діти. Ми називаємо Бога “Отче”, тому що Його Дух у нас. Святий Дух, що живе в нас робить нас справді вільними.

Молитва: Отче, нехай Дух Твого Сина править в моєму серці і житті, щоб я був справді вільним.

Одне слово: Авва, Отче!

Поки образ Христа не відіб'ється в вас!

Галатам 4:8–20

(19): *Дітки мої, я знову для вас терплю муки породи, поки образ Христа не відіб'ється в вас!*

1. Раніше ви не знали Бога (8–11)

Галати не знали Бога до проповіді Павла. Вони були рабами несправжніх богів, своїх пристрастей та матеріальних речей. Тепер вони опинились в небезпеці. Вони могли забути благодать Бога. Коли віруючі не перебувають постійно у слові Бога і молитві, вони можуть стати легкою здобиччю фальшивих учителів, або повернутися до старих думок і дій.

2. Тож, де ваше тодішнє блаженство? (12–18)

Коли Павло вперше прийшов до галатів, він був фізично хворий, але вони прийняли його і з радістю повірили в Ісуса, Якого він проповідував. Але зараз вони слухали вчителів, які намагалися відвернути їх від Павла і від Євангелії.

3. Поки образ Христа не відіб'ється в вас!

Павло наполегливо молився за них, як жінка в муках породи. Він молився, щоб образ Христа відбився в них, щоб тільки Він правив їх серцями.

Молитва: Господи, навчи мене з терпінням і наполегливістю молитися як Павло.

Одне слово: Поки образ Христа не відіб'ється в вас!

Не судіть інших

Матвія 7:1–6

(1): *Не судіть, щоб і вас не судили*

1. Вийми перше колоду із власного ока (1–5)

Тільки Бог є справедливим Суддею. Ми завжди засліплені своїми власними гріхами; тому Ісус сказав: *“Не судіть інших”*. Коли ми вивчаємо Біблію, ми починаємо розуміти різницю між тим, що правильно, а що ні. Наше перше бажання — застосувати Божий стандарт до інших та почати засуджувати їх за помилки. Але Боже слово вчить нас, що таке гріх, що ми самі повинні покаятись, отримати прощення та очищення від нього. Звичайно, моему братові потрібно витягти заскалку із ока, але я не зможу побачити, як допомогти йому, якщо найперше не витягну колоди із власного.

2. Не давайте святого псам (6)

Здається, що ці слова суперечать попередженню Ісуса не засуджувати інших. (Хто такі пси чи свині?) Але вони не суперечать, а збалансовують. Нам потрібно мати духовну проникливість, щоб ми змогли любити та жити для Бога та ближніх, приносячи Богу плід.

Молитва: Господи, очисти мене від бажання завжди критикувати. Допоможи мені бути суворим до себе та великодушним до інших.

Одне слово: Не суди; покайся

Шукайте ж найперш Царства Божого

Матвія 6:25–34

(33): Шукайте ж найперш Царства Божого й правди Його, а все це вам додасться

1. Не турбуйтеся за своє життя (25–32)

В нас закладено інстинкт виживання та самозбереження. Ми хочемо жити. Нам потрібна їжа, одяг, житло, щоб не померти. Але життя, яке Бог дав нам, має значення та ціль, які виходять за межі фізичного світу. Безбожні люди збиваються з ніг, прагнучи грошей, їжі й одягу. Але Ісус сказав Своїм учням, щоб вони не турбувалися ні про що. Чому? По–перше, хвилюванням неможливо вирішити проблему. Хвилюванням ніхто не може додати до свого життя хоча б одну годину. По–друге, наш Бог–Батько, Який створив нас, знає наші потреби (6:8). Він турбується про тих, хто довіряє Йому. Віра в Бога та турботи про життя не можуть співіснувати в нашому серці.

2. Шукайте ж найперш Царства Божого (33–34)

Бог створив людину для місії, а не для їжі та одягу. Якщо ми шукаємо всього тільки для себе, наше життя пусте. Коли ми шукаємо найперше Царства Божого та Його праведності, тоді Бог турбується про задоволення наших щоденних потреб та дає нам вічне життя. Ми не повинні турбуватися про завтрашній день, ми повинні сьогодні робити все, щоб краще служити Богові.

Молитва: Господь, допоможи мені шукати найперше Твого Царства та Твоєї праведності.

Одне слово: Шукайте ж найперш Царства Божого

Агар і Сара

Галатам 4:21–31

(31): Тому, браття, не сини ми рабині, але вільної!

1. Дві жінки і два заповіти (21–28)

Павло вказує на аналогію між двома синами Авраама та двома заповідями між Богом і людьми. Ізмаїл був сином рабині Агар, а вона є образом заповіту закону, що був поставлений на горі Сінай. Юдеї, що відкидають Ісуса, є рабами закону. Ісак, син Сарри, народився за Божою обітницею. Той, хто вірить в Божі обітниці та приймає Ісуса, як свого Спасителя, є вільним. Ми громадяни Небесного Царства, ми не живемо під законом, але пов'язані з Богом новим заповітом через кров Ісуса.

2. Прожени рабиню (29–30)

Той, хто наполягає на виконанні християнами усіх релігійних ритуалів, схожі на Ізмаїла, який переслідував Ісака (Бут. 21). Ми повинні вигнати такі думки, так само як Бог наказав вигнати Ізмаїла і Агар. Ми повинні залежати тільки від Божої благодаті.

Молитва: Господи, дякую за Твої обітниці і Твою благодать. Допоможи мені користуватися своєю свободою для того, щоб любити та служити Тобі та іншим.

Одне слово: Діти обітниці

Свобода в Христі

Галатам 5:1–12

(1,6): Христос для волі нас визволив. Тож стійте в ній та не піддавайтесь знову в ярмо рабства!.. Бо сили не має в Христі Ісусі ані обрізання, ані необрізання, але віра, що чинна любов'ю

1. Віра чинна любов'ю (1–6)

Інколи віруючі можуть помилятися у тому, як догодити Богу. Надто ревні юдейські християни в часи Павла наполягали на необхідності обрізання віруючих з язичників. Павло називає це ярмом рабства. Релігійні ритуали нікого не можуть спасти. Ми отримали спасіння тільки по Божій благодаті, через віру в Ісуса. Євангеліє є достатнім, щоб спасти грішників. Релігійні церемонії такі як обрізання і, навіть, сповідь, хрещення чи причастя не можуть зробити людину праведною. Наша віра в Христа має виявлятися в любові.

2. Бігли ви добре (7–12)

Що ж трапилось? Хтось посіяв сумніви в серця молодих віруючих. Сумніви від сатани. Хрест Христа дратує тих, хто не хоче розкаятися в гріху, тих, хто не хоче померти з Ісусом. Але ніщо не може замінити покаяння та віру.

Молитва: Господи, допоможи мені проявляти свою віру в житті, щоб віра інших росла.

Одне слово: У Христі ми вільні, щоб любити

Ніхто двом панам служити не може

Матвія 6:19–24

(24): Ніхто двом панам служити не може, бо або одного зненавдить, а другого буде любити, або буде триматись одного, а другого знехтує. Не можете Богові служити й мамоні

1. Де скарб твій? (19–23)

Скарби цього світу не можуть існувати вічно: машини ламаються, одяг стає не модним та зношується, будівлі старіють, гроші знецінюються, люди ображають нас. Важливіше, щоб наш скарб знаходився на небесах і наше серце було звернене до Бога. Якщо наш скарб на землі, то наші серця звернені до земного. Якщо ж наш скарб на небесах, тоді ми можемо дивитися на світ та на людей духовними очима. Якщо наш погляд прикутий до речей цього світу — ми духовно сліпі.

2. Ви не можете служити Богові й грошам (24)

Фарисеї вважали, що зможуть мати Божий мир та одночасно насолоджуватися цим світом. Вони не шукали, як догодити Богові, вони тільки хотіли мати зі всього власну користь. Ісус сказав, що ніхто не може любити Бога та гроші одночасно. Ми повинні обрати щось одне. Якщо ми любимо та служимо Богу, то ми можемо керувати й грошима. Якщо ми любимо гроші, то вони будуть керувати нами й ми не зможемо служити Богу.

Молитва: Господи, даруй мені зір, щоб дивитися на людей та речі цього світу з Твоєї точки зору та допоможи мені віддати Тобі перше місце в моєму серці.

Одне слово: Люби Бога, а не гроші

Духовна дисципліна тайкома

Матвія 6:16–18

(18): Щоб ти посту свого не виявив людям, а Отцеві своєму, що в тайні; і Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі явно

1. Піст (16–17)

Піст в наш час не дуже популярний. Але Ісус іноді постив та радив нам теж брати піст. Фарисеї ж постили регулярно. Вони робили так, щоб кожен знав, що вони постять. Їх нагородою було людське визнання. Ми повинні бажати того, щоб угодити Богу, а не справляти враження на людей. Піст призначений для того, щоб зосередитись на молитві. Іноді піст може бути викликом нашому прагненню до насолод.

2. Наш Отець бачить таємне (18)

Усі подібні дії повинні здійснюватись тільки перед Божим лицем. *“Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі явно”*. Ця ідея тричі повторюється в даному розділі. Бог, Який цікавився міркуваннями людського серця в Бутті, розділ 6, досі піклується про те, що ми робимо таємно. Він бажає, щоб в нашому житті було місце, яке відведене тільки для Нього Одного.

Молитва: Господи, допоможи мені робити духовні справи тільки перед Твоїм лицем.

Одне слово: Шукай нагороди від Бога

Ходіть за духом

Галатам 5:13–21

(16): І кажу: ходіть за духом, і не вчините пожадлиivosti тіла.

1. На волю покликані (13–15)

Христос звільнив нас, щоб ми любили інших. Якщо наша спільнота наповнена суперечками, суперництвом і заздрістю ми тільки знищуємо один одного. Тільки коли ми любимо свого ближнього як самого себе, ми можемо мати справжню свободу у Христі.

2. Дух вас провадить (16–21)

Дехто вважає, що бути вільним — це робити все, що заманеться, інші думають, що свобода — це задовольняти всі фізичні бажання. Але це не свобода, а пряма дорога в рабство. Бажання грішної природи описані в віршах 19–21. Ці бажання роблять нас рабами, коли ми піддаємося їм. Коли ж Дух нас провадить, ми маємо силу перемогти грішну природу. Грішна природа веде нас до зруйнування, а Святий Дух веде нас в Царство Небесне.

Молитва: Господи, допоможи мені використовувати свободу, яку Ти мені дав для того, щоб укріплювати і зміцнювати інших, а не для того, щоб руйнувати.

Одне слово: Ходити за духом — це справжня свобода

Плід Духа

Галатам 5:22–26

(22,23): *А плід духа: любов, радість, мир, довготерпіння, добрість, милосердя, віра, лагідність, здержливість: Закону нема на таких!*

1. Плід Духа (22,23)

Коли Божий Дух в нас, і ми підкоряємося Йому, в нашому житті і серці з'являється добрий плід. Кожна людина прагне знайти любов, радість і мир, все це є у Святому Дусі. Замість того, щоб бути дратівливими та нетерплячими, ми — терпеливі і добрі. Дух допомагає нам бути вірними і контролювати себе. Подумайте про практичне значення в вашому житті плодів Духа.

2. Розіп'яте тіло (24–26)

Ми Христові, коли приходимо до Ісуса з покаанням і вірою. Ми з'єднані з Ним в Його смерті і воскресінні через роботу Святого Духа. Тіло, з його пожадливістю і похотями, розіп'яте на хресті. Ми повинні тримати цю обітницю вірою, і вірою водитись Духом. Ми не маємо жодного приводу для гордості. Як прощені грішники ми повинні любити і поважати один одного.

Молитва: Господи, дай мені розіп'ясти мою грішну природу на хресті і наповни мене Твоїм Духом. Допоможи мені приносити плоди Духа.

Одне слово: Плід Духа

Молитва Господня (2)

Матвія 6:11–15

(14): *Бо як людям ви простите прогріхи їхні, то простить і вам ваш Небесний Отець*

1. Хліба нашого насущного дай нам сьогодні (11)

Ми залежимо від Бога в наших потребах. Бог знає, чого ми потребуємо раніше, ніж ми Його будемо просити про це. Але Він бажає, щоб ми просили Його дати нам хліба на кожний день. Бог бажає, щоб ми пам'ятали, що все в цьому світі йде від Нього. Він бажає, щоб наші серця наповнилися подякою, а не скаргою. Бог хоче, щоб ми приходили до Нього з проханнями кожного дня (Вих. 16:15–31). Він не хоче, щоб наші прохання були егоїстичними, тому ми повинні молитися за наш насущний хліб.

2. Прости нам борги наші (12–15)

Для існування наші тіла потребують їжі. Наші душі потребують прощення. Прощення гріху — це милосердний Божий дар. Всі ми народилися грішниками. Ми грішимо обмірковано та необмірковано кожного дня. Плата за гріх — смерть. Ісус прийшов та помер на хресті, щоб купити нам прощення. Якщо ми не прощаємо інших, то в нашому серці немає місця для прощення Бога. Нам потрібен Добрий Пастир, Який береже нас від зла та веде по шляхам праведності кожного дня.

Молитва: Отче, дякую Тобі за те, що Ти дав мені все, чого я потребую сьогодні. Прости мої гріхи та збережи мене від зла.

Одне слово: Насущний хліб та прощення

Молитва Господня (1)

Матвія 6:9–10

(10): Нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі

1. Отче наш, що єси на небесах! (9)

В молитві ми маємо приходити до Бога, як діти приходять до Отця. Бог — це не абстрактна сила. Він створив нас для добрих цілей. Ми приходимо до Нього, знаючи, що Він любить нас. Наша перша тема молитви — *“Нехай святиться Ім'я Твоє”*. Бог більший за земного батька. Ми повинні приходити до Нього з глибоким смиренням та благоговійною повагою.

2. Нехай прийде Царство Твоє (10)

По-перше, ми повинні молитися, щоб Боже Царство прийшло, та Його воля виконалась на землі, як на небі. Ми молимося за найбільше бажання Бога — відновлення порядку творіння в світі, яке повстало проти свого Творця. Коли Боже правління відновиться в серцях грішників, Його Царство прийде. Коли Ісус прийде знову в славі, все буде відновлено. Коли Бог править, то людство щасливе.

Молитва: Отче, благослови та використай проповідь Твого Євангелія, щоб Твоє Царство прийшло в серця людей по всьому світу. Нехай Твоя воля виконається в мені та через мене.

Одне слово: Нехай буде Твоя воля, а не моя

Носіть тягарі один одного

Галатам 6:1–6

(2): Носіть тягарі один одного, і так виконаєте закона Христового

1. Носіть тягарі один одного (1,2)

Індивідуалістичне суспільство прагне зробити людину байдужою і егоїстичною, але християни мають турбуватися про інших. Це означає, що ми повинні виправляти з духом лагідності того, хто впаде в прогріх. При цьому ми повинні самі себе доглядати і берегтися спокуси. Ми застерігаємо інших не як самоправедні судді, а як прощенні грішники. Ми повинні мати відповідальність, щоб допомогти тим братам, в яких тягар занадто тяжкий.

2. Кожен нестиме свій власний тягар (3–6)

Кожен з нас повинен намагатися жити перед Богом, а не перед людьми, тоді в нас не залишиться місця для нестримної гордості. Не потрібно порівнювати себе з іншими або залежати від інших. Ми повинні вчитися залежати від Бога і бути благословенням, а не тягарем для наших вчителів Біблії.

Молитва: Господи, допоможи мені залежати тільки від Тебе і турбуватися про інших настільки, щоб з любов'ю виправляти, коли це потрібно.

Одне слово: Носіть тягарі один одного

Що людина посіє, те й пожне

Галатам 6:7–10

(9): А роблячи добре, не знуджуймося, бо часу свого пожнемо, коли не ослабнемо

1. Бог осміяний бути не може (7–8)

Ніхто не може обманути Бога, кожен пожне те, що посіяв. Ті, хто думають, що можуть жити розбещеним життям, ігноруючи Бога та інших, в кінці зрозуміють, що тільки обдурили самих себе. Суд Божий буде обов'язково. Той, хто хоче догодити Богу, приймаючи Його слово і керівництво Святого Духа, сіє добре зерно. Він пожне життя вічне. Хто ж робить те, що заманеться і шукає тільки фізичного задоволення, пожне тління.

2. Роблячи добре, не знуджуймося (9–10)

Інколи, жертвне життя виглядає нерозумним і безплідним, але слово Бога говорить, що не можна знуджуватись. Бог запевняє, що якщо ми не будемо знуджуватися, то обов'язково пожнемо добрий урожай. Тому, не втрачайте можливостей зробити добро іншим, а особливо віруючим.

Молитва: Господи, допоможи мені сіяти добре зерно протягом усього життя. Пробач мене і очисти від егоїзму, який заважає приносити добрий плід.

Одне слово: Роблячи добре, не знуджуймося!

Моліться таємно

Матвія 6:5–8

(6): А ти, коли молишся, увійди до своєї комірчини, зачини свої двері, і помолися Отцеві своєму, що в тайні; а Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі явно

1. Не моліться лицеміри (5)

Фарисеям подобалося носити довгий одяг, сидіти в синагогах та довго, красномовно молитися використовуючи багато побожних слів. Вони хотіли, щоб всі бачили, які вони благочестиві. Навіть погани бубнять молитви. Погани не поклоняються Богові, вони служать самі собі, чинять відповідно до думки (реальної чи вигаданої) інших людей. Нагорода, яку вони отримують, немає цінності. Думка людей така ж мінлива, як погода в Києві.

2. Моліться Батьку, що в тайні (6–8)

Ісус вчив нас тому, що Бог — наш Небесний Батько. Він любить нас та хоче, щоб ми мали час говорити з Ним. Попри те, що ми іноді молимося з іншими або промовляємо молитву на богослужінні, ми повинні також мати час, щоб бути на одинці з Богом. Він завжди знає в чому ми маємо нужду, але Він хоче, щоб ми приходили та просили в Нього та дякували Йому за відповідь. Молитву можна порівняти з духовним диханням. Вона конче необхідна для духовного життя.

Молитва: Господи, навчи мене віддавати перевагу особистій молитві.

Одне слово: Молись до Батька, Він все знає

Таємне життя християнина

Матвія 6:1–4

(1): *Стережіться виставляти свою милостиню перед людьми, щоб бачили вас; а як ні, то не матимете нагороди від Отця вашого, що на небі*

1. Давайте (1–2)

Милостиня визнається ділом праведності. Це те, що ми повинні чинити. Бог благословляє нас, щоб ми були благословенням для інших. Він дає нам безкоштовно, щоб ми могли безкоштовно давати іншим. Ісус казав: *“Блаженніше давати, ніж брати!”* (Дії 20:35).

2. Нагорода Батька (3–4)

Фарисеї перетворили милостиню в громадське шоу. Вони хотіли, щоб усі бачили, які вони жертівні та набожні. Ісус сказав, що, коли хтось дає милостиню, керуючись подібним думками, то не отримує нагороди від Бога. Ми повинні давати іншим так, начебто ми даємо Ісусу. *“Хай не знатиме ліва рука твоя, що робить правицю твою”* — це значить, що наш дар повинен бачити тільки Бог. Більше того, це повинно бути без жодних умов. Ми не повинні очікувати слави чи навіть вдячності. Коли ми даємо перед Богом, наш Батько, що бачить таємне, дасть нагороду нам.

Молитва: Господи, допоможи мені бути щедрим та давати тільки перед Тобою.

Одне слово: Дай таємно, щоб вгодити тільки Богу

Нове створіння

Галатам 6:11–18

(14): *А щодо мене, то нехай нічим не хвалюся, хіба тільки хрестом Господа нашого Ісуса Христа, що ним розп'ятий світ для мене, а я для світу*

1. Ті, хто намагаються уникнути хреста (11–12)

Завжди є люди, які намагаються забрати хрест з християнства. В часи Павла вони переконували віруючих з язичників обрізуватися, щоб уникнути переслідувань. Є такі, що намагаються уникнути страждань за будь-яку ціну. Інші хочуть отримати людську вигоду зі свого християнства. Вони гарно говорять і правильно чинять тільки для того, щоб отримати похвалу від інших. Але такі люди ніколи не пізнають Ісуса.

2. Я хвалюсь тільки хрестом Ісуса (13–18)

Павло мав, чим би похвалитися. У нього був бездоганний рід. В його резюме було сказано про відмінну освіту і досвід. Але він говорить: *“нехай нічим не хвалюся, хіба тільки хрестом Господа нашого Ісуса Христа”*. Павло розп'яв гордість на хресті з Ісусом. Він став новим творінням, знайшов мир і Божу благодать в хресті Ісуса. Він зрозумів, що є дійсно цінним.

Молитва: Господи, допоможи мені розп'яти свою гордість і хвалитися тільки хрестом Ісуса.

Одне слово: Нове творіння — справжня цінність

Вступ до книги Левит

Ключовим віршем книги Левит є 11:45б *“І будьте святі, бо святий Я”*. Бог святий. Він хоче, щоб Його народ був святим народом та царством священиків (Вих. 19:5–6). Але люди не святі, ми — грішники. В цій книзі Бог вчить нас, що платою за гріх є смерть, і що без викупної крові нема прощення гріхів. Левит 17:11 говорить, що в крові є життя; Бог приймає кровну жертву як викуп за гріх. Євреям 9:22 говорить, що *“без пролиття крові не має відпущення”*. Левити були призначені відповідальними за святилище. Нащадки Аарона були священиками. Вся система жертвоприношення, що описана в книзі Левит, вказує на майбутній прихід Ісуса, як непорочного Божого Ягняти, Якого Бог віддав за гріх світу (Ів. 1:29). Ісус є наш Первосвященик та досконала жертва. Без Його смерті жодні жертви не мають сенсу. Таким чином, Його смерть надала сили жертвам Старого Заповіту, але, одночасно, зробила їх непотрібними і застарілими.

План книги Левит:

1. 1:1 — 7:38 — П'ять жертв.
2. 8:1 — 10:20 — Священство.
3. 11:1 — 15:33 — Чисте та нечисте.
4. 16:1 — 34 — День викуплення.
5. 17:1 — 22:33 — Святість життя.
6. 23:1 — 25:55 — Субота, святі дні, сезони.
7. 26:1 — 27:34 — Нагорода та покарання.

Любіть ворогів ваших

Матвія 5:38–48

(44): А Я вам кажу: Любіть ворогів своїх, благословляйте тих, хто вас проклинає, творить добро тим, хто ненавидить вас, і моліться за тих, хто вас переслідує

1. Підстав іншу щоку (38–42)

Старозавітний закон приніс справедливість у беззаконне суспільство. Однак учні Ісуса були покликані, щоб жити по більш високих законах любові. Коли інша людина чинить з нами несправедливо, наша перша реакція — відплатити йому тим же й навіть більше. Але Ісус сказав: *“Підстав іншу щоку”*. Ісус Сам чинив так само. Але по милості Ісуса й завдяки Його крові, що очищає, ми можемо контролювати злість, що нахлинула, замінивши її смиренністю й любов'ю, які перемагають зло.

2. Будьте досконалі (43–48)

Іноді ми можемо любити тих, хто любить нас; і ми можемо навіть любити неслухняних агнів. Але Ісус сказав: *“Любіть ворогів своїх... моліться за тих, хто переслідує вас”*. Ісус робив це на хресті. Він хоче, щоб ми росли в Його образ. Його стандарт високий — *“Будьте досконалі”*. Тому ми маємо потребу в Його Євангелії. Ми потребуємо у Його прощення. Нам потрібний Ісус, Що Живе в нас. Він один може видалити з нас злість і жорстокість і замінити їх Своєю любов'ю.

Молитва: Господь, дай мені серце, подібне Твоєму.

Одне слово: Люби ворогів так само, як друзів

Не клянiться

Матвія 5:33–37

(37): *Ваше ж слово хай буде: так–так, ні–ні. А що бiльше над це, то те від лукавого*

1. Виконуй перед Господом клятви твої (33)

Дати клятву або обiтницю Богові — це серйозна справа, тому що ніхто не може зробити того, про що запряг у гордості або в пориві пристрасті. Один раз Їфтах дав нерозумну клятву (Суд. 11); для того, щоб стримати її, він приніс у жертву свою дочку. Він не повинен був давати такої клятви їй, напевно, не повинен був її виконувати. Один раз цар Саул дав таку клятву, для виконання якої треба було пожертвувати своїм дорогоцінним сином Йонатаном. Саул не стримав свого слова (1 Сам. 14:24). Деякі клятви повинні бути виконані. Подружня клятва повинна бути зроблена перед Богом і збережена з Божою допомогою. Бог клявся Собою, що збереже Свій Завіт з Авраамом (Бут. 22). Бог зберігає Новий Завіт, укладений з кожним віруючим, тому що він заснований на крові Ісуса.

2. Не клянiться зовсім (34–37)

Коли Ісус сказав: *“Не клянiться зовсім”*, Він мав на увазі: *“Не клянися, щоб підтвердити істинність своїх слів”*. Люди Бога повинні завжди говорити істину, тому нам не потрібні клятви. У нас немає сили зберігати необачні клятви. Ісус нагадує нам, що ми не можемо зробити жодну волосину білою або чорною. Коли ми говоримо: *“Так”*, це повинне значити: *“так”*; коли говоримо: *“ні”*, повинне значити: *“ні”*.

Молитва: Господь, допоможи мені бути щирим і істинним.

Одне слово: Говори істину

П'ять жертв

Левит 1:1–13; 7:37–38

(5:17–18): *А якщо згрішить коли хто, і зробить що проти якої зо всіх Господніх заповідей, чого не можна робити, і не знатиме, і завинить, і понесе свій гріх, то він приведе до священика безвадного барана з дрібної худоби в оцінці твоїй на жертву за провину. І очистить його священик за помилку його, що нею помилився, бо він не знав, і буде прощена йому.*

1. Інструкція до жертвопринесень (1:1–13)

Читаючи розділи 1–7, можна помітити п'ять типів жертвопринесень (див. 7:37,38). 1) Цілопалення (див. 1:3,4). Кров була відкупленням за гріх; решта була спалено, щоб віддати Богові все без залишку. 2) Хлібне приношення було для подяки; деяка частина спалювалась на жертівнику, решта віддавалась для їжі священикам (див. 2:1–3). 3) Мирна жертва призначалась, щоб встановити мир з Богом через прощення гріхів, а також в якості подяки (див. 3:1,2; 7:11,12). 4) Жертва за гріх була для випадкових гріхів. Гріхи мали бути сповідувані, пробачені та очищені. 5) Жертва повинності призначалась для гріхів, які вимагають відшкодування збитків або втрат (див. 4:22–26; 5:17–19; Євр. 9:11–14).

2. Пахощі любі для Господа (1:9,13,17; 2:9; 3:5)

Всі ці жертви відносяться до Ісуса, досконалого Ягня Божого (Еф. 5:2). Його смерть на хресті була жорстокою та болісною. Його Кров викупляє гріх та дозволяє нам приносити Богу приємні жертви подяки та хвали (Євр. 13:15,16).

Молитва: Господи, дякую Тобі за прощення моїх гріхів через Кров Ісуса та за мир з Тобою.

Одне слово: Прийди до Бога через кров

Посада та робота священників

Левит 8:1–17; 9:22–10:11;

(9:23,24; 10:3): І вийшов Мойсей та Аарон до скинії заповіту; і вийшли вони, і поблагословили народ, і слава Господня показала ся всьому народові. І вийшов вогонь від лиця Господнього, і спалив на жертівнику цілопалення та товщ. А ввесь народ бачив це, і закричали вони з радості, та й попадали на обличчя свої... І сказав Мойсей до Аарона: Це те, про що говорив був Господь, кажучи: Серед близьких Моїх Я буду освячений, і перед усім народом буду прославлений. І замовк Аарон.

1. Слава Господа явилася (8:1–9:24)

Аарон та його сини були вибрані, щоб стати священниками. Вони були зодягнені в прекрасний одяг, щоб покрити бруд їхніх гріхів. Вони повинні були бути викуплені кров'ю жертви та посвячені оливою помазання на служіння Господові (8:30). Тільки вони могли стояти перед Господом та служити Йому та Божому народові як прощені грішники. Метою всіх жертв було очищення народу, щоб Святий Дух міг перебувати серед них. Коли все це було здійснено у відповідності до Божих повелінь Мойсею, тоді слава Господня наповнила храм, та люди кричали від радості. Це була славна кульмінація історії Виходу та укладення заповіту з Богом.

2. Надав та Авігу — зловмисні грішники (10:1–11)

Надав та Авігу — це два старших сини Аарона. Вони принесли свої жертви не так, як їм заповів Господь, але самочинно. Тоді, як покарання за блюзнірство, вогонь зійшов від Господа та поїв їх. Аарону було заборонено оплакувати їх смерть, тому що він повинен бути насамперед рабом Господа, а вже потім — батьком.

Молитва: Господи, допоможи мені служити Тобі зі скромним серцем, Твоїм способом та по Твоєму слову. Очисти нас від гріха та пошли Твого Духа перебувати серед нас.

Одне слово: Бійся та слухайся Бога

Ісусом Христом перемогу нам дав

1 Коринтянам 15:50–58

(57): А Богові дяка, що Він Господом нашим Ісусом Христом перемогу нам дав

1. Поглинута смерть перемогою (50–57)

Ісус прийде знову раптом, при останній сурмі. Він прийде судити живих і мертвих. Він завершить Свою перемогу, встановить Своє досконале Царство і буде правити вічно. *“Тіло й кров поїсти Божого Царства не можуть”*, тому ми, хто належать Ісусу, змінимось. Ми змінимо наше тлінне тіло на нетлінне і славне, і будемо правити з Ним вічно. Як же нерозумно покладати свою надію на цей світ або на плоть.

2. Отож будьте міцні, непохитні (58)

В Ісусі немає поразки. Коли Він прийде в славі, Він повністю знищить нашого найбільшого ворога диявола, який править силою гріха і смерті. Інколи ми пригнічені, через свої помилки і гріхи. Але в Ісусі немає поразки. Ми можемо програти декілька битв, але війна вже виграна. Бог дає нам перемогу в Ісусі.

Молитва: Господи, допоможи мені віддати повністю себе для Твоєї роботи, бо я знаю, тільки те, що роблю для Тебе залишиться назавжди.

Одне слово: Ісус дає перемогу

Ми будемо носити Його образ

1 Коринтянам 15:35–49

(49): І, як носили ми образ земного, так і образ небесного будемо носити

1. Бог йому тіло дає (35–44)

На що будуть схожі наші тіла після воскресіння? Ось принцип воскресіння: Ми сіємо зерно; воно, вмираючи, оживає для нового, прекраснішого життя. Наше старе тіло — це тлінне зерно. Воно наповнене немочами і гріхом. Наше нове тіло воскресіння нетлінне; воно славне і сильне. Це тіло дає Бог. Цей принцип — це духовна істина. Ми повинні вмерти для себе, щоб принести плід для Бога.

2. Ми будемо носити образ Ісуса (45–49)

Ми нащадки Адама і носимо його образ. Ми порох. Ми грішимо і вмираємо, як і він. Але коли ми належимо Ісусу, ми маємо прощення гріхів і вічне життя. Ми вмираємо разом з Ним і живемо з Ним. Коли Ісус прийде знову, Він дасть нам тіло воскресіння, таке ж як у Нього. Образ Бога в нас буде повністю відновлено. Більше не буде сліз. Ми будемо знати і любити Бога досконало, і будемо з Ним назавжди.

Молитва: Господь, нехай ця славна надія наповнить моє серце, поки Ісус прийде знов.

Одне слово: Ми будемо носити Його образ

Будьте святі, бо святий Бог

Левит 11:44–47; 12:1–6; 14:1–9;

(11:45): Бо Я Господь, що вивів вас із єгипетського краю, щоб бути для вас Богом. І будьте святі, бо святий Я

1. Освятіть та будьте святі (11:44–47)

Розділи 11–15 говорять, що Бог вимагає від Свого народу чистоти та святості. Різниця між чистими та нечистими тваринами була усунена Ісусом (Мар.7:14–23). Але сам принцип досі в силі: Бог хоче, щоб ми мали чисте серце, чисті руки та святили свої тіла. Дозволяючи своїм думкам блукати серед пустих речей, ми стаємо нечистими. Бог хоче, щоб ми посвятили себе Йому.

2. Мета церемоніального очищення (12:1–15:33)

Людина живе у суспільстві, і життя кожного з нас впливає на життя інших. Розділи 12–15 змальовують, як нечисті люди можуть бути очищені та відновлені для життя в суспільстві. Батьки Ісуса підкорилися правилам 12-ого розділу. Гріх — це інфекційна хвороба. Грішне життя кожної людини не є тільки її особистою справою, тому що воно заражає суспільство. Таким чином, суспільство повинно серйозно ставитись як до заразних хвороб, так й до морального занепаду. Священик несе відповідальність за збереження чистоти суспільства.

Молитва: Господи, очисти моє серце та моє життя Кров'ю Ісуса. Допоможи нам зупинити моральний занепад наших днів.

Одне слово: Будьте святі, бо святий Бог

День очищення

Левит 16:1–34

(34): *І буде це для вас на вічну постанову на очищення Ізраїлевих синів зо всіх їхніх гріхів раз у році. І він учинив, як Господь наказав був Мойсеєві*

1. Кров для кроплення (1–19)

Один раз на рік, в день очищення, первосвященик входив до Святого Святых, щоб покропити кришку відкуплення кров'ю жертви. Первосвященик й сам був грішною людиною, а тому він повинен був бути очищеним та приготованим. Кришка відкуплення знаходилась зверху ковчега заповіту. Це був трон Бога — місце, де святий Бог зустрічався з грішною людиною (2). В середині лежала Біблія. Викупна кров покривала Божу праведність милістю. Божою благодаттю кров кроплення очищувала будь-яку річ та кожну людину. День очищення передвіщає Ісуса, безгрішного Первосвященика, Який віддав Своєю особисту Кров для очищення за наші гріхи та за гріхи всього світу.

2. Козел відпущення (20–34)

Після очищення гріху Аарон клав свої руки на живого козла, який звався козлом відпущення. Він сповідував всі гріхи народу та клав їх на голову козла. Потім він відпускав цього козла в пустелю.

Молитва: Господь Ісус, дякую Тобі за пролиття крові за гріхи світу та за мої гріхи одного разу та назавжди. Дякую за те, що Ти поніс всі мої гріхи на Своему Тілі.

Одне слово: Тільки кров Ісуса викупляє

Я щодень умираю

1 Коринтянам 15:29–34

(31): *Я щодень умираю. Так свідчу, браття, вашою хвалою, що маю її в Христі Ісусі, Господі нашім*

1. Для чого ми наражаємось на небезпеки? (29–32а)

Павлова віра в воскресіння була практичною. Вона змінила його життя. Він не дуже сумував, через смерть близьких йому людей, тому що він мав надію зустріти їх знову. Він не боявся за своє життя. Йому погрожували смертю противники християн, він сидів у в'язниці за свою віру, але це не зупинило його євангельську роботу. В чому був його секрет? Він кожен день вмирав з Ісусом.

2. Не грішіть (32б–34)

Якщо мертві не воскресають, ми можемо приєднатися до фаталістичного натовпу, який кричить: *“Будемо їсти та пити, бо ми завтра вмеремо!”* Ми не повинні підпадати під вплив натовпу; ми повинні жити життям найвищого морального стандарту перед Богом, який любить нас і який покликав нас бути Його дітьми. Якщо ми не віримо, що Бог, який воскресив Ісуса, ненавидить гріх, тоді ми не знаємо Бога.

Молитва: Господи, я вірю, що Ти воскресив Ісуса з мертвих. Допоможи мені вмирати разом з Ним кожен день для гріха, страху і власного я.

Одне слово: Я щодня умираю

В Христі всі оживуть

1 Коринтянам 15:20–28

*(22): Бо так, як в Адамі вмирають усі, так само в Христі всі оживуть***1. Христос — первісток (20–23)**

В Адамі всі вмирають. Адам повстав проти Бога і приніс гріх і смерть усім людям. Ми не можемо перемогти смерть через страхування життя, рахунок в банку чи медицину. Проблема життя та смерті — це проблема гріха. Бог послав Ісуса померти за наші гріхи. Він воскресив Його з мертвих. Коли ми повірили в Ісуса, наші гріхи були прощені, і в ту ж мить, ми отримали вічне життя. Ісус Христос — це первісток. Він воскрес із мертвих, і в Ньому ми всі ожили.

2. Належить Йому царювати (24–28)

Ісус прийде знову, зруйнувати всякий уряд, і владу всяку та силу. Він покладе всіх Своїх ворогів під ногами Своїми, виконуючи пророцтво Псалма 9:6. *“Як ворог останній смерть знищиться”*. Смерть переможена воскресінням. Коли все упокориться Ісусу, як Бог обіцяв, тоді Божий порядок створіння буде відновлено, і Бог буде царювати над усім вічно.

Молитва: Господи, дякую за життя і надію. Прийди скоріше і царюй вічно.

Одне слово: В Христі всі оживуть

Життя — в крові

Левит 17:1–16

*(11): Бо душа тіла в крові вона, а Я дав її для вас на жертівника для очищення за душі ваші, бо кров та вона очищує душу***1. Не віддавайтесь козлам–демонам (1–9)**

Божі люди повинні поклонятися тільки Богові. Ми повинні віддавати Йому найкраще. Лій (жир) представляє собою найкраще з того, чим володіє людина. Бог не хоче, щоб Його люди віддавали свої тіла або майно дэмонам. Ми повинні віддавати себе та те, що ми маємо, Богові. Й ми повинні поклонятися Богу так, як Він хоче.

2. Життя знаходиться в крові (10–17)

В Бутті 9:4,5 було заборонено їсти кров, тому що кров символізує життя. Кров відділялася, щоб приносити Богу жертву відкуплення. До неї ставилися як до дорогоцінності, щоб надати значення викупній жертві. Гріх — це питання життя та смерті. *“Кара за гріх — смерть”* (Рим. 6:23). Кровна жертва — це той шлях відкуплення, який встановив Сам Бог. Жертвоприношення тварин в Старому Заповіті вказують на викупну смерть Христа за гріхи світу, та набувають сили та значення в ній (Іс. 53:5; Ів. 1:29).

Молитва: Господи, дякую Тебе за викупну смерть Ісуса та Його Кров, яка очищує мої брудні гріхи. Я хочу віддати себе та те, що маю, тільки Тобі.

Одне слово: Він віддав Своє життя за мене

Не живіть, як хананеї

Левит 18:1–19:37

(18:5,19:2): *І будете додержувати постанов Моїх та уставів Моїх, що людина їх виконує й ними живе. Я Господь! Промовляй до всієї громади Ізраїлевих синів, та й скажеш їм: Будьте святі, бо святий Я, Господь, Бог ваш!*

1. Грішна культура Ханаану та Єгипту (18)

Бог заборонив Своїм людям сексуальну аморальність (розділ 18). Бог святий, тому Його народ повинен бути святим. Речі, які Бог заборонив, показують, наскільки зіпсована була культура хананеїв. Люди Бога не можуть жити відповідно до вимог світської культури. Якщо дозволяти собі хіть та аморальність, то, як наслідок, зруйнуються нація, сім'я та життя людей. Ті, хто покораються Божому слову, будуть жити (5). Аморальність занечищує землю (25). Бог обіцяв, що земля скине з себе тих, хто занечищує її. Статева розбещеність руйнує, а любов — творить.

2. Люби ближнього, як самого себе (19)

“Я Господь” повторюється в цьому розділі 15 разів. Цей розділ починається зі слів: *“Будьте святі, бо святий Я, Господь, Бог ваш!”* (2). А закінчується він словами: *“Я Господь, Бог ваш, що вивів вас із єгипетського краю!”* (36). Ми належимо Богові двічі: Він створив нас та Він викупив нас. Він є Господь. Він наказує нам покортися Йому, любити Його та любити один одного. Його закони вчать нас, як це робити; Десять Заповідей — основа.

Молитва: Господи, допоможи мені любити інших. Допоможи мені не поєднуватись зі світом.

Одне слово: Не живіть, як хананеї

Коли ж бо Христос не воскрес

1 Коринтянам 15:12–19

(17): *Коли ж бо Христос не воскрес, тоді віра ваша даремна, — ви в своїх ще гріхах*

1. Як немає ж воскресення мертвих (12–13)

...тоді ми пливемо серед моря смерті. Нема ніякої надії. Більше того, тоді навіть, Христос не воскрес. Коли ж Христос не воскрес, тоді нема жодного сенсу бути християнином. Нема ніякої “доброї новини”, щоб проповідувати. Немає прощення, і не існує шляху, щоб уникнути засудження і пекла.

2. Коли ж бо Христос не воскрес (14–19)

...тоді то загинули й ті, що в Христі упокоїлись! Смерть — це кінець. Ми не маємо надії і можемо тільки переповнюватися відчаєм і фаталізмом. Якщо немає надії на Царство Небесне, тоді християни, що жертвовно живуть для Ісуса і Євангелії — невдахи. *“Та нині Христос воскрес із мертвих”*. Ми маємо живу надію на Царство Небесне (1 Пет. 1:3,4). Ми знаємо, що коли ми померли з Христом, то й жити з Ним будемо (Рим. 6:8). Ми не невдахи, а переможці в Ісусі.

Молитва: Слава Богу, що воскресив Ісуса з мертвих, дав нам прощення і живу надію в Небесному Царстві!

Одне слово: Христос живий!

Свідки воскресіння

1 Коринтянам 15:5–11

(10): Та благодаттю Божою я те, що є, і благодать Його, що в мені, не даремна була, але я працював більше всіх їх, правда не я, але Божя благодать, що зо мною вона

1. З'явився Він Кифі, потім Дванадцятьом (5–7)

Віра, заснована на Біблії, — це не якісь невиразні почуття, філософія або красива теорія; твердою її основою є історичні події. Віра ґрунтується на конкретних історичних фактах та на свідченні очевидців. Воскреслий Ісус з'явився Петру і зміцнив його після зречення. Він з'явився Дванадцятьом, коли вони в страху тремтіли за закритими дверима. Він 40 днів, від дня Свого воскресіння до дня вознесіння, з'являвся віруючим, щоб насадити їм віру в воскресіння. Яків, брат Ісуса, і всі апостоли були свідками того факту, що Ісус воскрес із мертвих.

2. По всіх Він з'явився й мені (8–11)

Павло особисто зустрів воскреслого Ісуса, і його життя змінилося. Він був ворогом Бога, але по Божій благодаті Ісус зустрів його і змінив на плідного апостола, робітника Євангелії. Змінені життя — це найкраще свідчення факту воскресіння Ісуса.

Молитва: Господь, нехай Твоя сила воскресіння змінить мене в корисного Тобі робітника.

Одне слово: Свідок воскресіння

Не безчесть Мого святого Ймення

Левит 20:1–22:33

(22:31–33): І заповіді Мої будете додержувати, і будете виконувати їх. Я Господь! І не будете безчестити Мого святого Ймення, і Я буду освячений серед Ізраїлевих синів. Я Господь, що освячує вас, що вивів вас із єгипетського краю, щоб бути вашим Богом. Я Господь!

1. Покарання за гріх (20)

Боже покарання за гріх дуже суворе, бо Він любить Свій народ. Вони повинні освятити себе для Нього і бути святими, щоб успадкувати життя на землі, що тече молоком і медом. Бог ненавидить і каратиме за такі гріхи як, принесення дітей в жертву поганському богу Молоху, порушення духовного порядку в сім'ї через прокльони батьків, розпуста чи сексуальні збочення. Божі люди повинні дотримуватися Божих заповідей та зростати святим народом і царством священиків.

2. Священики і принесення повинні бути святими (21:1–22:33)

Аарон та його сини були священиками. Вони були відокремлені для служіння Богу, і тому мали дотримувати чистоту тіла, думок й духа. Їм були надані особливі привілеї і особлива відповідальність. Вони несли смертну кару за легковажне ставлення до Божих вимог. Бог викупив Свій народ і зробив їх святими. Божі слуги повинні знати, що Бог святий.

Молитва: Господи, очисти Мене Кров'ю Ісуса. Збережи мене від умисних гріхів. Зроби Україну царством священиків і народом святим.

Одне слово: Не безчесть святого Божого Ймення

Дотримуйте встановлені свята

Левит 23:1–44

(1,2): І Господь промовляв до Мойсея, говорячи: Промовляй до Ізраїлевих синів і скажеш їм: Свята Господні, що в них скликати мете святі збори, оце вони, свята Мої

1. Вічно славити Бога і догодити Йому (1–22)

Господь наказав Своему народу щорічно відділяти особливі дні, щоб поклонитися Богу і втішатися Ним. Дотримання цих особливих днів допомагало їм мати почуття історії. В сьомий день ми також поклоняємось Богу Творцю, що воскресив Ісуса з мертвих. Нам заповідано дотримувати святість Суботнього дня. На Пасху святкують звільнення з рабства в Єгипті. Ми теж повинні пам'ятати Бога, що звільнив нас з рабства гріха. Свято жнив і свято тижнів було часом подяки Богу за Його благословення в роботі наших рук, і часом жертвувати Богу перші плоди своєї праці.

2. Прощення і спогад (23–44)

Свято сурм звіщає День очищення. Це був час приходити до Бога з благанням про прощення. Свято Кучок — це час згадувати про Божу турботу у пустелі. Він так само піклується про нас все наше мандрівне життя.

Молитва: Господи, Дякую Тобі за благодать прощення. Допоможи мені відділяти час для поклоніння Тобі і радіти перед Тобою.

Одне слово: Поклоняйтеся Богу, пам'ятайте Його благодать

Сутність Євангелії

1 Коринтянам 15:1–4

(3,4): Бо я передав вам найперш, що й прийняв, — що Христос був умер ради наших гріхів за Писанням, і що Він був похований, і що третього дня Він воскрес за Писанням

1. Якою й спасаєтесь (1–2)

Церква в Коринті мала багато складних проблем. В цьому посланні Павло детально написав про багато з них. У більшості з нас є проблеми. Та якщо ми маємо Євангелію в серці, то кожна проблема стає можливістю зростати в нашій внутрішній людині. Тому Павло, залишивши проблеми, указав на Ісуса, Який воскрес із мертвих, і на Його Євангелію, яка є вирішенням усіх проблем. Якщо ми твердо тримаємось слова Ісуса, ми спасенні. Це Його обіцянка.

2. Передав вам найперш (3–4)

Христос помер за наші гріхи, був похований і воскрес третього дня. Ця подія є кульмінацією Божої історії спасіння. Це поворотна точка в історії людства. Смерть Ісуса і Його воскресіння перемогли силу гріха і смерті, і звільнили нас від рабства сатани. Коли ми приймаємо Євангелію і віримо в своєму серці, ми отримуємо спасіння. Це є Божа благодать. Це поворотний момент нашого життя.

Молитва: Господи, я вірю, що Ісус помер і воскрес для мене. Дякую Тобі, що дарував мені шлях, яким я можу прийти до Тебе.

Одне слово: Ісус Христос помер і воскрес для мене

Не чини перелюбу

Матвія 5:27–32

(27,28): Ви чули, що сказано: Не чини перелюбу. А Я вам кажу, що кожен, хто на жінку подивиться із пожадливістю, той уже вчинив із нею перелюб у серці своїм

1. Сексуальна розбещеність (27–30)

Бог створив статеві стосунки з добрим наміром, щоб зробити союз чоловіка й жінки плідним і благословенним. Статеві стосунки поза шлюбом — це гріх; хтиві думки, сексуальні фантазії й порнографія розбещують серця й суспільство. Якби вирване око могло викоринити хіть із серця, тоді ми повинні були б зробити це, тому що краще втратити око, ніж піти в пекло. Але операції на нашій тілі не вирішують проблему гріхів. Тільки Євангеліє Ісуса обертає наші серця до Святого Духа, Що може зробити нас вільними від гріхів і чистими.

2. Розлучення (31–32)

Ісус учив, що розлучення створює умови для подружньої невірності. Бог сказав: *“Я ненавиджу розвід”* (Мал. 2:16a). Віруючі не мають права на розлучення, але в грішному світі розлучення зустрічаються часто. Ті, хто розлучаються й знову одружуються, повинні одержати пробачення Бога й жити по милості Бога, як пробачені грішники.

Молитва: Господь, я дуже слабкий, щоб перемогти спокуси навколо й усередині мене. Очисти мене, Господь Ісус, і зроби мене чистим.

Одне слово: Уникай сексуальної розбещеності

Любіть та бійтесь Бога

Левит 24:1–23

(3,8): Поза завісою свідництва в скинії заповіту прирядить її Аарон від вечора аж до ранку перед Господнім лицем назавжди. Це вічна постанова для ваших поколінь! Щосуботи він покладе його перед Господнім лицем завжди, від Ізраїлевих синів, вічний заповіт

1. Бог мешкає зі Своїм народом (1–9)

Були дві речі, що символізували присутність живого Бога у Святому місці. Одна — свічник з сімома лампадами. Світло Божої присутності завжди перебуває у Святилищі. Друга — хліб покашний. Дванадцять калачів, по одному на кожне коліно, клалися на золотий стіл на північній стороні Святилища. Щосуботи приносили свіжий хліб, а старий священники з'їдали на зібранні. Хліб нагадував про те, що Бог підтримує життя. Ісус проголосив: *“Я хліб життя”*. Наше духовне життя підтримується, коли ми їмо Хліб Життя щодня.

2. Той, хто богозневажив це Ім'я (10–23)

Бог любить Свій народ і прийшов, щоб жити разом з ним, але Він святий і вимагає поваги. Один юнак, напівегиптянин, зневажав святе Ім'я Господа. Хоча він робив це у запалі сутички, йому не було прощення. Його побили камінням. Боже правосуддя — це відповідь на Його святість.

Молитва: Господи, дякую за те, що Ти зі мною. Навчи моє серце боятися Твого святого Імені.

Одне слово: Любіть та бійтесь Святого Бога

Оголосите волю в Краю

Левит 25:1–55

(10): І освятите рік п'ятдесятиріччя, і оголосите волю в Краю для всіх мешканців його, ювілей він буде для вас: і вернеться кожен до своєї посілості, і кожен до родини своєї вернеться

1. Сьомий рік (1–7)

Кожного сьомого року земля відпочивала. В цей рік землю не орали та не засівали, а виноградні лози не підрізувалися. Саморосле можна було їсти тільки безпосередньо з поля. Навіть землі потрібен суботній спочинок.

2. Ювілей (8–55)

П'ятидесятий рік був Ювілейним. Клич сурми на день Очищення проголошував свободу по всьому Краю. Кожному поверталося його майно. Всі єврейські раби отримували свободу, бо незалежно від того, кому вони служили, вони належали Богу. Бог викупив їх з Єгипту (54–55). Земля також належить Богу. Його народ — як прихоськи чи орендари, тому вони повинні бути хорошими управителями (23). Бідні в Ювілей починали все з початку. Божі люди не повинні бути рабами людей чи речей. Він створив нас і викупив Своєю Кров'ю з рабства гріха, щоб ми могли служити Йому. Справжня свобода можлива лише коли знаєш Бога як власника твого життя і майна.

Молитва: Господи, дякую Тобі за справжню свободу.

Одне слово: Звіщайте свободу і радість

Не вбивай

Матвія 5:21–26

(22a): А Я вам кажу, що кожен, хто гнівається на брата свого, підпадає вже судові

1. Не вбивай (21–22)

Людське життя дороге, тому що людина створена по образу Бога. Дати й взяти життя в праві тільки Бог, тому що життя належить Йому. Тут Ісус учить нас, що “не вбивай” стосується думок нашого серця. Це значить, що ми не повинні ненавидіти інших або злитися на них. Давати вихід нашій злості значить убивати. Якщо ми даємо нашому гніву виливатися в грубих і образливих словах, то встаємо на небезпечний шлях у пекло.

2. Примирися (23–26)

Я відповідальний не тільки за те, як ставлюся до своїм ближніх, але й за те, як вони ставляться до мене. Якщо під час жертвоприношення Богові я згадаю, що мій брат має щось проти мене, то я повинен першим піти й зробити все, щоб примиритися з ним. Навіть із мирської точки зору мудро примиритися зі своїми супротивниками. Наскільки більш важливо мати мир з Богом!

Молитва: Господь, я дякую Тобі за Ісуса, Що пролив Свою кров, щоб примирити мене із Собою. Видали злість і тугу про себе із мого серця й дай мені віру шукати примирення з іншими.

Одне слово: Примирися перший

Ісус виконав закон

Матвія 5:17–20

(17): Не подумайте, ніби Я руйнувати Закон чи Пророків прийшов, Я не руйнувати прийшов, але виконати

1. Я не руйнувати прийшов закон (17–18)

Ісус прийшов виконати закон і пророків. Він вірив у слово Бога в Біблії й жив по ньому. Старий Завіт указує на Ісуса. Без Нього Старий Завіт — це історія без фіналу, книга без змісту. Життя Ісуса як страждаючого слуги виконало слова пророка Ісаї (Іс. 53). Ісус, Месія й Цар, виконав обіцянку, дану Авраамові й Давидові й підтвержене пророками. Його жертва на хресті як агнца Божого й славне воскресіння додало зміст системі жертвоприношення (одна з частин закону). Ісус учив нас любити Бога й любити один одного, на Своєму прикладі Він показав нам, як це робити.

2. Ми повинні бути кращими, ніж фарисеї (19–20)

Фарисеї вивчали Біблію й думали, що живуть праведним життям. Але вивчення Біблії повинне вести людину до покаяння й зустрічі з Богом. Воно веде нас до Ісуса. Фарисеї не каюлися й не приходили до Бога. Вони відкидали Ісуса. Вони жили перед людьми й стали самоправедними й гордими.

Молитва: Господь, допоможи мені жити по Твоєму слову й приходити до Тебе з покайним серцем.

Одне слово: Ісус виконав закон і пророків

Бог ходить серед слухняних

Левит 26:1–13

(12): І Я буду ходити серед вас, і буду вам Богом, а ви будете Мені народом.

1. Якщо будете слухатися Моїх слів (1–9а)

Бог не хоче, щоб Його люди поклонялися чомусь чи комусь іншому, окрім Нього. Він хоче, щоб ми слухалися Його слів. Якщо ми послухаємося Його постанов і житимемо за Його словом, Він вилле на нас Свої благословіння. Земля даватиме такий щедрий врожай, що плодів неможливо буде злічити. Бог захищатиме від усіх ворогів, даватиме перемогу і зберігатиме нас у мирі (6–9).

2. Я виконаю Свій заповіт (9б–13)

Бог обіцяє дотримати Свого заповіту з вірними Йому людьми. Його найбільше благословення — мешкати поміж них, ходити з ними та бути їх Богом. Бог злавав ярмо рабства Ізраїлю в Єгипті. Він розбив ярмо нашого рабства гріху і дав силу ходити з піднятою головою. Лише ті, хто належать Богу, можуть бути справді вільними.

Молитва: Господи, дякую Тобі за те, що Ти розбив ярмо мого рабства гріху і дав справжню свободу. Допоможи мені ходити з Тобою і служити Тобі щомиті мого життя сьогодні, щоб я міг сповіщати Твою перемогу.

Одне слово: Слухайтеся Бога, насолоджуйтеся Його благословеннями

Жахлива ціна непослуху

Левит 26:14–46

(40–42): І визнають вони гріх свій та гріх батьків своїх, що ними спроневірилися були Мені, а також, що ходили проти Мене. Також і Я піду проти них, і впроваджу їх до краю їхніх ворогів. Якщо тоді впокориться їхнє необрізане серце, то тоді понесуть кару за свої гріхи. І Я згадаю заповіта Свого з Яковом, а також заповіта Свого з Ісаком, і також заповіта Свого з Авраамом згадаю, і згадаю той Край

1. А коли ви не будете слухняні Мені (14–39)

Божі люди мають Його слово. Якщо ж вони не слухають Його слів і не слухаються Його, то цим руйнують підвалини заповіту. Бог утримає Свої благословення. Якщо народ продовжить ворогувати з Ним, то й Він ворогуватиме супроти них. Бог покарає Свій народ голодом та нападами злих людей та звірів. Люди без Бога житимуть в страху, пожинаючи гіркі плоди егоїзму. Мета Божого покарання — розбити людську гордість. Бог дозволяє людям страждати, щоб вони могли покаятися і спастися.

2. І визнають вони гріх свій (40–46)

Якщо Божий народ визнає гріхи свої та своїх батьків, та обріжуть свої серця через каяття, то Бог згадає Свій заповіт з Авраамом, Ісаком та Яковом. Він згадав Свій заповіт і послав Ісуса Спасителем світу.

Молитва: Господи, дякую, що Ти настільки любиш нас, щоб карати, коли ми грішимо. Обріж моє серце, щоб я міг пізнати скромного Ісуса і ходити з Ним.

Одне слово: Обріж своє серце

Сіль і світло

Матвія 5:13–16

(13,14): Ви сіль землі. Коли сіль ізвітріє, то чим насолити її? Не придасться вона вже нінащо, хіба щоб надвір була висипана та потоптана людьми. Ви світло для світу. Не може сховатися місто, що стоїть на верховині гори

1. Ви — сіль землі (13)

Учні Ісуса повинні бути сіллю. Сіль захищає і запобігає розкладанню; вона робить несмачну їжу смачною. Солоні християни — це ті, хто не йдуть на компроміс із світом і не підлаштовуються під світські стандарти. Їх можуть осміювати та/або переслідувати, але їхній вплив відчутний. Ті ж, хто втрачають солоність через компроміс із цінностями й звичками суспільства, стають непридатними.

2. Ви — світло для світу (14–16)

Бог хотів, щоб Його люди світили світлом істини й любові в цьому світі. Ми молимося, щоб Україна стала царством священиків та народом святим. Це не станеться само собою, лише коли ми всі будемо жити у відповідності до Божої волі. Коли ми коримося слову Бога й творимо добрі справи заради Його слави, Боже світло світить через наші життя. Це прославляє нашого Небесного Батька.

Молитва: Господь, викоріни наше внутрішнє розбещення й зроби Україну містом на горі, що дає світло Божої любові й порядку всім людям в усьому світі.

Одне слово: Будь сіллю й світлом

Переслідувані за Ісуса

Матвія 5:10–12

(10): Блаженні вигнані за правду, тому що їх Царство Небесне

1. Блаженні вигнані (10)

Царство Небесне обіцяне двом типам людей: вбогим духом і вигнаним за правду. Нелегко стояти на боці Ісуса у світі, де істина й праведність не в пошані. Нелегко бути вірним Ісусу до кінця. Але нагорода за вірність буде величезною — Царство Небесне. Ті, хто мають Царство, мають усе.

2. Радійте й веселіться (11–12)

Ніхто не радіє стражданню. Але Ісус сказав, що ми повинні радіти й веселитися, коли нас будуть переслідувати за Нього. Чому? Тому що наша нагорода на небесах буде великою (12). Ми стоїмо в Божій історії спасіння разом з великими слугами Бога: Мойсеєм, Ільєю, Ісаєю. Безмістовність — це хвороба нашого часу. Коли ми знаходимо своє місце в Божій історії й вірно стоїмо, там ми знаходимо сенс свого життя.

Молитва: Господь, допоможи мені бути вірним Тобі до кінця й одержати обіцяний Тобою вінець життя.

Одне слово: Радій стражданню за Ісуса

Викуплення того, що Господне

Левит 27:1–34

(2): Промовляй до Ізраїлевих синів та й скажеш їм: Коли хто складає обітницю Богові за своєю оцінкою душі для Господа

1. Дотримуйте обітниці Богу (1–29)

Коли б не пообіцяв хто посвятити себе чи якийсь своє майно Господу, ця обітниця є святою і має бути виконана. Якщо хтось посвятить Богу чисту тварину, її треба принести на цілоспалення Господу. Нечисті тварини мали викупатися, так само, як дім, або врожай на полі. Бог не дозволяє людських жертв, тож за посвячену Богу людину мала бути заплачена певна відкупна ціна. Саме так мав зробити Їфтах, коли його дочка вийшла до нього з бубнами та танцями. Той, хто дав обітницю, повинен викупити за відповідні гроші все те, що вирішив віддати Богу, але що не приноситься на цілоспалення. Не можна легковажно посвячувати Господу, бо все, що присвячене Господу, святе.

2. Десятина належить Господу (30–34)

Деякі речі вже належать Богу, наприклад, всякий первородний, бо Він викупив їх від смерті в Єгипті через кров Пасхального ягняти. Десятина (одна десята частина) від усього також належить Господу. Хто не віддає Богу те, що Йому належить, той грішить перед Богом.

Молитва: Господи, допоможи мені тримати ті обітниці, що я зробив Тобі. Допоможи мені бути вірним в десятині, щоб я не завинив присвоюванням того, що належить Тобі.

Одне слово: Віддай Господу те, що Йому належить

Сповідуй і віруй

до Римлян 10:5–13

(9,10): Бо коли ти устами своїми визнаватимеш Ісуса за Господа, і будеш вірувати в своїм серці, що Бог воскресив Його з мертвих, то спасешся, бо серцем віруємо для праведности, а устами сповідуємо для спасіння.

1. Праведність від закону (5–8)

У Повторенні закону 30:11–14 Мойсей вчив людей, що, для того, щоб знайти Бога, їм не потрібно підійматися на небо або ходити за море. Їм треба просто відкрити свої серця для Божого слова, любити Бога, коритися йому і жити. *“Близько тебе слово, в устах твоїх і в серці твоїм, цебто слово віри, що його проповідуємо”* (Повт. Зак. 30:14; Рим. 10:8).

2. Сповідуй і віруй (8–13)

Грішна людина не може повністю виконати закон Мойсея. Тому Бог дав нам інше слово — слово Євангелії. Євангелія — це добра новина, що Бог пробачає грішників через Ісуса. Ми не можемо досягти праведності своїми силами, але ми можемо відкрити свої серця для Євангелії. Це слово дуже близько, воно *“в устах твоїх і в серці твоїм”*. Якщо ми устами сповідуємо Ісуса Господом і серцем віруємо, що Бог воскресив Його з мертвих, то спасемося. Бог і зараз простягає Свої руки милості, щоб врятувати тих, хто повірить в Нього і покличе Його ім'я (13; Бут. 4:26).

Молитва: Господь, допоможи мені розділити Твоє слово життя з людьми, яких я сьогодні зустріну.

Одне слово: Сповідуй устами, віруй серцем

Блаженні чисті серцем

Матвія 5:7–9

(8): Блаженні чисті серцем, бо вони будуть бачити Бога

1. Блаженні милостиві (7)

Усі потребують милості, тому що всі — грішники. Як можемо ми просити милості в Бога й відмовляти в милості іншим? Як можемо ми просити в Бога прощення, затаївши в серці злість на когось?

2. Блаженні чисті серцем (8)

Ісус обіцяє людям із чистим серцем, що вони побачать Бога. Наші серця по природі нечисті, тому нам необхідне пробачення. Коли ми будемо очищені кров'ю Ісуса Христа, наші серця стануть чистими (1 Ів. 1:7). Тоді ми можемо ближче підійти до Бога. Ми можемо пізнати Його любов і мати мир з Богом.

3. Блаженні миротворці (9)

Мир у світі ґрунтується на компромісі. Мир Ісуса ґрунтується на безумовній любові; Ісус помер, щоб дати нам мир з Богом. Євангеліє приносить мир, тому працівники Євангелія — це миротворці. Ми повинні приносити на землю мир, а не війни.

Молитва: Господь, очисти моє серце й моє життя кров'ю Ісуса Христа, щоб я міг ходити перед Тобою й ділитися Євангелієм з іншими людьми.

Одне слово: Блаженні чисті серцем

Блаженні покірливі

Матвія 5:5–6

(6) Блаженні голодні та спрагнені правди, бо вони нагородовані будуть

1. Блаженні вбогі духом (5)

Здається, що землею володітимуть зухвалі і нахабні; але Ісус обіцяє, що земля дістанеться в спадщину покірливим. Хто такі покірливі? Ісус був покірливим (Мт. 11:29б). Мойсей був покірливим (Чис. 12:3). Покірливі люди — це скромні люди. Вони не вдаються до застосування сили для досягнення своїх інтересів; вони не застосовують силу для того, щоб пригноблювати або принижувати інших людей; вони прикладають свою силу до служіння. Ті, хто мають почуття і думки Христа, дійсно покірливі. Їм буде доручено управління світом.

2. Спрагнені правди (6)

Ісус обіцяє тим, хто спрагне і жадає правди, що вони будуть задоволені. В світі повно людей, які жадають влади і задоволень, які говорять тільки про вишукану їжу і переповнені тілесними бажаннями. Віддавати перевагу духовним бажанням нелегко. Але ті, хто мають духовне бажання, будуть задоволені. З іншого боку, ті, хто не вміють контролювати свої фізичні бажання, ніколи не отримають глибокого задоволення.

Молитва: Господь, навчи мене Твоїй покірливості; одягни мене в Твою праведність.

Одне слово: Блаженні покірливі

Віра — від слухання

до Римлян 10:14–21

(17): То ж віра від слухання, а слухання через Слово Христове

1. Гарні ноги (14–17)

Коли люди слухають слово Бога, в їхніх серцях народжується віра. Тому Ісус послав Своїх учнів звіщати добру звістку про Божу любов і спасіння. У наш час Він також посилає тих, кого спас, щоб розділити слово Бога з іншими. Бог відкрив шлях спасіння через Своє слово, яке проповідується слабкими людьми. І дійсно, які гарні ноги тих, які, підкоряючись Богу, йдуть на проповідь. Люди не можуть закликати ім'я Бога без віри. Але вони не зможуть повірити до тих пір, поки не почують про Нього. Щоб вони почули, треба, щоб хтось розповів їм. Тому Бог посилає нас.

2. Батько, який очікує Свій блудний народ (18–21)

Віра приходить від слухання, але хіба Ізраїль не чув? Звичайно, вони чули. Але не кожен, хто почув, повірив. Коли Божий обраний народ відкинув Його любов, Бог простягнув Свої руки до поган. Бог сподівався, що це спонукає їх до ревності, вони покаються і навернуться до Нього. Бог чекає Свій народ подібно до батька у притчі про блудного сина.

Молитва: Господь, дякую Тобі за Твоє слово, яке принесло мені життя. Допоможи мені розділити його з зіпсутим світом.

Одне слово: Віра приходить від слухання

Божий останок

до Римлян 11:1–6

(5): Також і теперішнього часу залишився останок за вибором благодаті.

1. Останок Божий — Ілля (1–3)

Коли ізраїльтяни відкинули Божого Месію, одночасно вони відкинули і Божу надію на них. Чи означало це, що Бог та Ізраїль зазнали поразки? Ні. Сам Павло був ізраїльтянином. Він прийняв Божого Месію і Божу місію. Бог завжди працював через останок вірних людей, а не через невіруючу більшість. За часів пророка Іллі служіння Ваалу наповнило землю, тому що поганська цариця Єзавель сприяла пророкам Ваала. Але Ілля стояв на боці Бога. Бог сказав йому, що він не один, але що Бог залишив Свій останок.

2. Останок за вибором благодаті (4–6)

Останок — це невеликий шматочок матерії, який залишився, коли закінчився весь рулон. Божий народ ніколи не в більшості. Бог працює навіть в найтемніший час, проводячи лінію Божої історії, і по Своїй благодаті Він вибирає людей, через яких працює.

Молитва: Господь, даруй мені благодать стояти на Твоїй стороні і належати Твоєму останку.

Одне слово: Останок за вибором благодаті

Блаженне життя

Матвія 5:1–4

(3): Блаженні вбогі духом, бо їхнє Царство Небесне

1. Блаженні вбогі духом (1–3)

Безліч нужденних людей потребували пастирів, таких як Ісус. Коли Ісус побачив натовп людей, Він піднявся на гору зі Своїми учнями і почав учить їх. Ісус прочитав їм Нагірну проповідь — *“Конституцію Небесного Царства”* (Мтв. 5–7). Вірші 5:1–10 — це Блаженства. Нагірна проповідь дає опис характеру Ісуса і Його особистих життєвих принципів. Вбогі духом — це ті, хто духовно бідні і бажають вчитися. Такі люди знають, що їм необхідний Дух Ісуса. Царство Небесне було заповідано таким учням.

2. Блаженні ті, що плачуть (4)

Ті, хто знають смак страждань, можуть також пізнати радість Божої турботи. Ті, хто ніколи не засмучувалися про свої гріхи або не каюлися в тому, що заподіяли біль Богові, ніколи не можуть глибоко зрозуміти Божу любов і турботу.

Молитва: Господь, я потребую Твого Духа. Дай мені блаженне серце, подібне до Твого, щоб я міг брати участь в Твоїх стражданнях і розділити з Тобою втіху і радість.

Одне слово: Бо їх є Царство

Ісус зцілює хворих

Матвія 4:23–25

(23): І ходив Він по всій Галілеї, по їхніх синагогах навчаючи, та Євангеліє Царства проповідуючи, і вздоровляючи всяку недугу і всяку неміч між людьми

1. Ісус проповідує Євангеліє (23)

Ісус сконцентрував Свою увагу на вихованні учнів; Його класними кімнатами були заповнені дороги і маленькі села Галілеї. Він проповідував Євангеліє Царства Небесного всім хворим духовно і фізично людям, кого зустрічав на шляху. Його зцілюючий дотик був благою звісткою. Божя любов до цих хворих, пригноблених людей, забутих світовими правителями, була благою звісткою.

2. Натовпи людей приходили до Ісуса (24–25)

Блага звістка про Божу любов та силу спасіння розповсюджувалася. Тому натовпи нещасних людей зі всілякими проблемами приходили до Ісуса. Вони приходили з усіх частин Палестини і Сирії. Кожен, хто зустрічав Ісуса, йшов від Нього здоровим, радісним і умиротвореним. Багато хто звільнявся від ланцюгів і влади сатани.

Молитва: Господь, хай блага звістка Твого Царства наповнює моє серце, моє життя і буде на моїх вустах. Навчи мої руки і ноги ходити шляхами, які відкривають Твою любов.

Одне слово: Прихід Ісуса — блага звістка

Багатство для світу

до Римлян 11:7–12

(12): А коли їхній занепад багатство для світу, а їхнє упокоєння багатство поганам, скільки ж більш повнота їхня?

1. Падіння (7–10)

Людська невірність не може перешкодити Богу виконати Свій план спасіння. Бог обрав Ізраїльський народ і вилив Свою любов на нього. Але коли Ізраїль відкинув Христа, він відкинув і цей дар Божої любові. Наслідком цього стало запекле серце. У Повт. Зак. 29:1–12 йдеться про те, як Бог полюбив Ізраїль і як той відкинув Його любов (8). У 68 псалмі Давид сповістив прокляття на тих, хто знехтував ним — Божим обранцем. Ісус — це Божий обранець. Коли людина відкидає Ісуса, вона відкидає і Бога, її серце робиться жорстким, і вона сама відкриває прокляття дорогу у своє життя.

2. Багатство і повнота (11, 12)

Бог покликав новий Божий народ із поган. Але чи залишилася тоді надія для Ізраїля? Звичайно, наш Бог — не фаталіст і в Ньому завжди є надія. Бог сподівався спонукати Ізраїль до ревності, щоб вони покалися, і навернулися до Нього. Якщо Бог благословив світ через падіння Ізраїлю, то наскільки ж більше Він благословить сам Ізраїль, якщо той прийде до Христа.

Молитва: Господь, дякую Тобі за Твою благодать, яка так дорого коштувала для Тебе. Допоможи мені завжди пам'ятати, що я Твій боржник.

Одне слово: Бог хоче, щоб усі люди спаслися

Дика маслина

до Римлян 11:13–24

(20): Добре. Вони відломилась невірством, а ти тримаєшся вірою; не величайся, але бійся

1. Життя з мертвих (13–16)

Попри те, що Павло був апостолом поган, він любив і свій народ. Він молився, щоб місія серед поган викликала заздрість в євреях, і, щоб вони, розкаявшись, повернулися до Бога. Це подібне тому, ніби мертва людина ожила. Корінь Ізраїлю — це Месія і Божа обіцянка про Месію (Іс. 11:1). Ціле оливкове дерево — це народ Божий. Якщо галузки прищенені до Бога і до Христа, то вони живі. Якщо вони відрізані від Нього, то мертві. Павло молився за народ Ізраїлю, щоб він повернувся до життя і до своєї місії.

2. Прищенені галузки (17–24)

Тут Павло пише про віруючих з поган. Він хотів, щоб вони мали почуття історії. Вони не повинні величатися, але мати страх Божий. Ізраїль відламався через свої гордощі та невірство, а погани були прийняті Божою благодаттю тільки завдяки вірі. Вони тримаються тільки завдяки тому, що приєднані до кореня і є частиною Божого народу і Його історії. Якщо Ізраїль покається і повірить, то він знову буде прищеплений до Божої історії.

Молитва: Господь, по Твоїй благодаті Ти прищепив мене до Ісуса і Твоєї історії спасіння. Допоможи мені перебувати в Ісусі та в Твоїй історії.

Одне слово: З'єднайся з коренем і тримайся вірою

Ісус кличе учнів

Матвія 4:18–22

(19): І Він каже до них: “Ідіть за мною, — Я зроблю вас ловцями людей”

1. Симон Петро і Андрій (18)

Коли Ісус проходив поблизу Галілейського моря, Він побачив Симона і Андрія, що закидають невода в море. Раніше вони були учнями Івана Хрестителя до Його арешту (Ів. 1:35–42). Вони були працюючими рибалками, але вони не мали місії від Бога. Вони працювали, щоб вижити у суворому світі.

2. Ідіть за мною (19)

Ісус покликав учнів слідувати за Ним. Він виховуватиме їх до тих пір, поки вони не стануть ловцями людей. Це було покликанням залишити егоїзм, життя для себе і сім'ї, і присвятити життя Ісусові і місії. Вони ловили рибу для себе. Ловити людей будуть для Бога й інших.

3. Вони залишили свого човна і послідували за Ним (20–22)

Почувши заклик Ісуса, вони вирішили залишити свого човна і послідувати за Ним. Яків і Іван працювали зі своїм батьком, коли Ісус покликав їх. Вони залишили свої човни, невід, батька і послідували вслід за Ісусом.

Молитва: Господь, допоможи мені слідувати за Ісусом, щоб я зміг стати ловцем людей і Твоїм плідним слугою.

Одне слово: Я зроблю вас ловцями людей

Світло засяяло в п'їтмі

Матвія 4:12–17

(16,17): Народ, що в темноті сидів, світло велике побачив, а тим, хто сидів у країні смертельної тїні, засяяло світло. Із того часу Ісус розпочав проповідувати і промовляти: “Покайтеся, бо наблизилось Царство Небесне!”

1. Ісус починає Своє служіння (12–16)

Арешт Івана показує темряву того часу. Цар Ірод жив в гріху і пригноблював народ. Назарет не прийняв Ісуса, тому Він пішов до Капернауму, який став центром Його служіння в Галїлеї. Так Він почав виконання пророцтв Ісаїї. Галїлея — це периферія країни. Тут люди страждали від численних нападів іноземців. Ісус словом Бога виганяв бісів і зціляв хвороби. Він став великим світлом, Яке засяяло над тими, що сидять в країні тїні смертельної.

2. Покайтеся (17)

Іван теж проповідував про покаєння. Це стало причиною його арешту. Але цей заклик до покаєння є Божою милїстю і любов'ю для тих, хто живе в темряві і страху. Коли ми приймаємо слова Ісуса і розкаємось, Його світло освячує наші душі.

Молитва: Господь, дай мені розкаєне серце, щоб я не сидів у темниці моїх гріхів і обставин. Хай світло Твого порятунку сяє в моєму житті.

Одне слово: Покайся і впусти світло

Божа воля для Ізраїлю

до Римлян 11:25–36

(29): Бо дари й покликання Божї невідмінні

1. Дари і покликання Боже невідмінні (25–29)

Бог завжди виконує Свої обіцянки. Він обіцяв послати Спасителя, і послав Ісуса, Спасителя із Сїону, що взяв гріхи світу. Бог використовував навіть непокору Ізраїлю. Завдяки непокорі Ізраїлю відчинились двері спасіння для поган. А що буде з тими євреями, які відкинули Божого Месїю, і чи є у них надія? Так, надія є. Бог продовжує любити їх і закликає покаятись і прийняти Спасителя Ісуса. Бог нікого не залишає, але і не йде на компромїс. Єдиний шлях спасіння — це Ісус.

2. Щоб і самі були помилувані (30–36)

Деякі люди помилково вважають, що вони не грішники. Вони не усвідомлюють того, що є рабами своєї грішної природи. Тому вони не каються і не знають Божої милості. Бог замкнув всіх людей у непослух, щоб помилувати всіх і пробачити через кров Ісуса. Кожен з нас потребує Божої милості.

Молитва: Господь, Твої присуди воїстину незбагненні, а дороги недосліджені. Я славлю Тебе за глибину багатства Твоєї мудрості та знання!

Одне слово: Дари й покликання Божї невідмінні

Жертва жива

до Римлян 12:1,2

(1): *Тож благодаю вас, браття, через Божє милосердя, повіддавайте ваші тіла на жертву живу, святу, приемну Богові, як разумну службу вашу*

1. Повіддавайте ваші тіла (1)

Богу не подобається поверхове служіння. Ми належимо Йому, тому що Він створив нас і викупив Кров'ю Ісуса. Просто сидіти в церкві, слухати гарну музику і наповнюватись неземними почуттями — ще недостатньо. Бог хоче, щоб ми служили Йому розумно. Що це означає? У 1 вірші говориться, що служити розумно — це віддавати своє тіло в живу жертву. Це означає, що я повинен щодня шукати, як догодити Богові і жити для Його слави.

2. Відновіть свій розум (2)

Якщо ми належимо Богові, то повинні відрізнятись від людей цього світу. Ми живемо в світі, але не стосуємось з ним. Наше життя змінюється завдяки відновленню розуму. Розум оновлюється Святим Духом, коли ми вивчаємо слово Бога і коримось йому. Зараз, коли ми народилися згори через слово Бога і Святого Духа, у прийнятті рішень ми більше не керуємось принципом “А що мені з цього буде?” Замість нього в силу вступає інший принцип: “Як мені догодити Богові?”

Молитва: Господь, допоможи мені жити заради Ісуса і Євангелії.

Одне слово: Жертва жива

Поклоняйся Господу Богу і Йому служи

Матвія 4:5–11

(10): *Тоді каже до нього Ісус: “Видійди, сатано! Бо ж написано: Господеві Богові своєму вклоняйся, і служи Одному Йому”*

1. Не спокушай Господа Бога свого (5–7)

Диявол звів Ісуса на вершину храму і запропонував Йому кинути вниз. “З Тобою все буде добре. Ти ж Син Божий, чи не так? У будь-якому випадку, Біблія говорить, що Божі Ангели захистять Тебе”. Це було випробуванням особистої віри Ісуса в Бога і Його любов. Сатана хитро використовував слова Біблії в своїх цілях. Але Ісус знав це. Він відповідав Словом Бога (Повт. Зак. 6:16). Ми не повинні слухати сатану, навіть якщо він цитує Біблію. Біблію не можна використовувати для утвердження власних ідей. Ми повинні вивчати її, та, через це, знайти її Автора.

2. Господеві Богові своєму вклоняйся (8–11)

У останній спокусі сатана пропонував швидкий і легкий спосіб завершити Його місію. Один раз поклонитися сатані, один маленький компроміс — і всі царства світу будуть Його! Він зможе стати царем і без хреста. Але Ісус знав недобрий план сатани. Подивіться на Його відповідь (Повт. Зак. 6:13).

Молитва: Господь, я довіряю Твоїй любові і вірю в Твою силу. Допоможи мені покорятися Твоєму слову безкомпромісно.

Одне слово: Господеві Богові своєму вклоняйся, і служи Одному Йому

Не хлібом єдиним жива людина

Матвія 4:1–4

(4): А Він відповів і промовив: *“Написано: Не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що походить із уст Божих”*

1. Спокуса в пустелі (1–3)

Відразу ж після прийняття місії і ствердження в Божій любові Ісуса в пустелі спокушав диявол. Бог повів Його зустрітися з Його суперником, тому що Він потребував серйозного тренування перед початком Свого служіння. Це було перше випробування від сатани. Ця спокуса була на фізичному рівні. Ісус не їв 40 днів і був дуже голодний. Спокусник просив Його довести, що Він Син Божий, зробивши хліб з каменів. Його слова розумні. Навіщо Ісусові вмирати з голоду, якщо Він може так легко отримати хліб? Бог дав Йому Свою силу, чому би не використати її при необхідності?

2. Написано... (4)

Відповідь Ісуса ґрунтувалася на Біблії (Повт. Зак. 8:3). Людина не повинна жити як раб фізичних бажань. Вона не повинна залежати від своїх думок і почуттів. Вона повинна жити по слову Бога. Це і є шлях, істина і життя. Діти Бога повинні слухати Бога і ніколи не слухати сатану.

Молитва: Господь, посій Твоє слово в моєму серці і навчи мене слідувати йому, щоб перемагати спокуси.

Одне слово: Покорятися Богові, а не сатані

Одне тіло, багато членів

до Римлян 12:3–8

(5): *так багато нас є одне тіло в Христі, а зосібна ми один одному члени*

1. Не думайте про себе більше, ніж належить (3–5)

З одного боку слідування за Ісусом — це особиста справа. Проте, це в жодному разі не означає, що християнин слідує за Ісусом одинаком. Кожен віруючий належить тілу Христа, тому повинен пустити коріння в якійсь християнській громаді. Кожному необхідно знайти своє унікальне місце в тілі Христа, а також визнати місце і роль своїх співробітників і ягнят. Якщо ми належимо Ісусові, то ми є одне тіло, а порізно одні одному члени.

2. Різні дари (6–8)

Дар — це те, що ми отримали з Божої благодаті. Він не є нашим законним *“по праву”*. Ми не заслужили дарів і отримуємо їх не для того, щоб використовувати для себе, а щоб прославляти Бога і зміцнювати інших. Багато з дарів, згаданих тут, призначені для служіння іншим. У деяких випадках, природа самого дару вказує на те, як його необхідно застосовувати в Тілі Христа: лідери повинні головувати з пильністю, хто милосердствує — то з простотою та привітністю.

Молитва: Господь, допоможи мені дивитися на себе і на інших з Твоєї точки зору і не жити егоїстично.

Одне слово: Служи Тілу тим даром, який отримав

Нелицемерна любов

до Римлян 12:9–21

(9,10): Любов нехай буде нелицемерна; ненавидьте зло та туліться до доброго! Любіть один одного братньою любов'ю; випереджайте один одного пошаною!

1. У ревності не лінуйтеся (9–13)

Справжня любов ґрунтується не на людських почуттях, а на викупній любові Ісуса до нас. Іноді неслухняні діти, злі люди, непокірні ягнята чи життєві труднощі позбавляють нас радості. Але якщо наша любов походить від Ісуса, то ми зможемо відвертатися зла, любити братів і сестер з ніжністю і втішатися надією. Постійна молитва — секрет незгасного завзяття. Одним словом, потрібно мати Ісуса в серці.

2. Любов у ворожому світі (14–21)

Ісус любив Своїх ворогів і молився за них. Він ніколи не приховував у серці помсти навіть проти тих, які знущались і мучили Його. Оскільки ми належимо Ісусові, то повинні благословляти тих, хто переслідує нас і прощати їх. Щоб мати розум Христа, необхідно щодня каятися в гордості. Гнів і заздрість виходять з гордого серця. Ми повинні вчитися у Ісуса (1Пет. 2: 21) і мати Його в своїх серцях.

Молитва: Господь, пробач мене за непостійність у молитві і горде серце. Допоможи любити інших, незважаючи на те, що я живу у грішному та злому світі.

Одне слово: Любов нехай буде нелицемерна

Хрещення Ісуса

Матвія 3:13–17

(15): А Ісус відповів і сказав йому: “Допусти це тепер, бо так годиться нам виповнити усю правду”. Тоді допустив він Його

1. Виповнити усю правду (13–15)

Ісус прийшов хреститися до Івана. З людської точки зору, Ісус повинен хрестити Івана. Але Ісус мав почуття історії. Він не прийшов творити Свою волю. Він прийшов виконати обіцянку Бога і виконати викупну історію Бога. Іван був передвісником в Божій історії, тому Ісус просив Івана хрестити Його. Євангеліє — це Євангеліє Бога; Ісус був слугою Бога.

2. Це Син Мій Улюблений (11–17)

Ісус — Син Бога. Він прийшов виконати волю Батька. Бог любив Свого Сина. Але Він також любив безпорадних, грішних людей, тому Він послав Свого Сина померти на хресті за гріхи всього світу. Після хрещення Ісус отримав Свою Месіанську місію, і Бог був задоволений. Бог послав Свого Духа на Ісуса. Дух Божий дає силу слугам Бога виконати Божу роботу. Бог задоволений, коли Його діти приймають місію, яку Він дає їм.

Молитва: Господь, допоможи мені знайти моє місце в Твоїй історії і коритися Твоїй волі, щоб виконати справу, дану Тобою.

Одне слово: Догодити нашому Батьку

Іван Хреститель готує дорогу

Матвія 3:1–12

(2): Та й каже: Покайтесь, бо наблизилось Царство Небесне!

1. Покайтесь, бо наблизилось Царство Небесне (1–6)

В ті дні Рим керував світом, а диявольський цар Ірод правив Юдеєю. “Наблизилось Царство Небесне” було доброю звісткою. Іван готував дорогу Царю Ісусу, закликаючи людей до покаяння. Його життя і служіння виконували Писання (Іс. 40). Люди нещасні не тому, що живуть у брудному суспільстві, а тому що обтяжені гріхом. Тому багато людей приходило хреститися, визнаючи свої гріхи.

2. Учиніть гідний плід покаяння (7–10)

Фарисеї прийшли, бо всі приходили сюди. Але вони гордилися, вважаючи себе особливими. Та ні походження, ні минулі досягнення не можуть спасти грішника від гніву Бога. Бог хоче бачити плоди покаяння — зміни в серці і житті. Істинні діти Авраама — ті, хто має віру Авраама.

3. Ісус хреститиме Святим Духом (11–12)

Ісус очищає нас від гріха і дає нам Святого Духа. Він знову прийде як Суддя.

Молитва: Господи, допоможи мені розкаятись і принести плоди покаяння.

Одне слово: Покайся і принеси плоди

Віддайте належне усім

до Римлян 13:1–7

(7): Тож віддайте належне усім: кому податок — податок, кому мито — мито, кому страх — страх, кому честь — честь.

1. Бог встановив владу (1–5)

Павло писав ці рядки для церкви, саме існування якої порушувало закони Риму. Він знав, що понад усе стоїть Божий закон. Але він не виправдовував цим непослух законам держави. Бог встановив владу, щоб тримати під контролем грішну природу людини. Тому ми повинні коритися не тільки через страх покарання, а й тому, що так правильно. Бунтарський дух ніколи не може догодити Богу, бо в його основі лежить грішна природа людини.

2. Шануйте кого належить (6,7)

Деякі помилково вважають, що шанувати керівника, батьків або вчителя суперечить основному принципу рівності, тому вони не шанують нікого. Це смертельна помилка. Якщо ми не шануємо інших, то не шануємо і самих себе. Ми повинні платити податки і віддавати борги. Ісус сказав: “Віддавайте кесареви — кесареви, а Богові — Боже” (Мат. 22:21).

Молитва: Господь, прости мій бунтарський дух. Даруй мені розум Христов, адже Він шанував навіть маленьких дітей. Допоможи мені коритися владі.

Одне слово: Віддавай борги і шануй інших

Зодягніться Господом Ісусом Христом

до Римлян 13:8–14

(14): але зодягніться Господом Ісусом Христом, а догодження тілу не обертайте на пожадливість!

1. Віддавай борг любові (8–10)

Ми — боржники Божої любові, яка так дорого обійшлася Йому. Він хоче, щоб ми віддавали наш борг любові, люблячи ближніх. Виконати цей закон можна тільки любов'ю. Справжня любов зміцнює інших і не робить їм зла. Використання інших для задоволення власних бажань — це не любов. Якщо ми любимо інших, то повинні шукати для них найкращого і визначного.

2. Відкиньмо вчинки темряви (11–14)

Цей наказ ми повинні виконати терміново, тому що не знаємо, коли Господь прийде знову. Павло каже, що ніч минула, а день вже наблизився. У цей час ми повинні відкинути справи п'їтьми й зодягнутися у зброю світла. Багато хто має темні куточки в своєму серці. Але скоро все відкриється. Щоб відкинути темряву необхідно запросити Ісуса увійти і керувати нашими серцями, думками і справами кожного дня і ночі.

Молитва: Господь, зодягни мене в зброю світла. Відкрий всі темні місця в моєму серці і в моїх думках, і нехай там керує Ісус.

Одне слово: Зодягнися в Ісуса

Де Цар?

Матвія 2:1–12

(2): І питали: Де народжений Цар Юдейський? Бо на сході ми бачили зорю Його, і прибули поклонитись Йому

1. Ми прибули поклонитись Йому

Лише Бог гідний поклоніння. Мудреці були вченими, що шукали істину. Вони шукали Бога. Вони вивчали зорі та Старий Заповіт. Бог показав їм зорю обіцяного Месії (Чис. 24:17), і вони вирушили у далеку, тяжку та небезпечну подорож, щоб знайти Того, Хто гідний поклоніння. Вони не шукали матеріальної вигоди, навпаки, вони хотіли віддати свої скарби Царю царів. Життя має зміст лише тоді, коли ми знаємо і поклоняємося Тому, Хто єдиний гідний поклоніння.

2. Вони зраділи

Мудреці втратили напрямок зорі. Вони були впевнені, що новий Цар має бути в палаці, але вони помилялися! Ірод намагався використати їх для своїх диявольських цілей, але Бог їх захистив. Залишивши Ірода, вони знову побачили зорю і зраділи. Зоря привела їх до немовляти. Вони вклонилися Йому і радісно пішли додому іншим шляхом. Нехай Бог поставить у наш час людей, що шукають істину.

Молитва: Господи! Допоможи мені слідувати за Твоєю зорею, доки я не визнаю Тебе особисто і не зможу покласти всі мої скарби до Твоїх ніг.

Одне слово: Поклоніться Царю

Народження Ісуса

Матвія 1:18–25

(21): І вона вродить Сина, ти ж даси Йому ймення Ісус, бо спасе Він людей Своїх від їхніх гріхів

1. Проблема Йосипа

Йосип любив Бога і робив усе, щоб дотримуватися Божих заповідей. Він був заручений з Марією, прекрасною і чистою дівчиною. Хоча вони були заручені, але поважали Бога і одне одного і не мали близьких стосунків до весілля. Коли Йосип дізнався, що Марія завагітніла, він подумав, що Марія йому зрадила. Він не міг одружитися з невірною жінкою. Він був злим і глибоко пораненим, але не хотів її ославити перед усіма. Тому він вирішив таємно розірвати заручини.

2. Ісус Еммануїл

Бог послав Свого Ангела, щоб допомогти Йосипу. Син Марії був Сином Бога. Його мали назвати Ісусом, що означає *“Господь спасає”*, бо Він спасе людей Своїх від їхніх гріхів. Ця дитина є виконанням пророцтва Ісаї 7:14. Ім'я Еммануїл значить *“З нами Бог”*. Бог прийшов, щоб жити з нами і спасти нас від наших гріхів. Йосип подолав свої почуття і вірою послухався. Він взяв Марію до себе, як свою дружину, але не знав її, аж доки вона породила Ісуса.

Молитва: Господи, навчи мене слухняній вірі Йосипа. Дякую за Ісуса Еммануїла.

Одне слово: Еммануїл

Ми Господні

до Римлян 14:1–12

(8): Бо коли живемо — для Господа живемо, і коли вмираємо — для Господа вмираємо. І чи живемо, чи вмираємо — ми Господні!

1. Приймайте інших не для суперечок про погляди

Християни відрізняються один від одного тим, що кожен з нас народився в своєму суспільстві, зі своєю своєрідною культурою і звичаями. Незважаючи на це, ми повинні любити і приймати один одного, як Христос полюбив і прийняв нас. Не можна йти на компроміс з євангельською істиною, але є цілий ряд другорядних питань, з приводу яких можливі різні думки. Не можна, наприклад, засуджувати інших або сперечатися з таких питань як: *“Чи можна їсти м'ясо чи ні?”*, *“Який день вважати святим?”* або *“Як проводити церемонію хрещення?”*. Ми повинні жити перед Богом, бо живемо, чи вмираємо, — ми Господні.

2. Всі ми станемо перед судним престолом Божим (9–12)

Христос помер, воскрес і ожив, щоб панувати над всім творінням. Тільки Він має право судити (Ів. 5:26,27). Кожен з нас повинен перевірити себе і підготуватися дати звіт про своє життя Богу. Тому немає сенсу порівнювати себе з іншими або судити їх. Ми повинні визнати панування Христа, робити те, що завгодно Йому і готуватися постати на Його суд.

Молитва: Господь, допоможи мені бути суворим до себе і великодушним до інших. Допоможи мені жити перед Тобою.

Одне слово: Живемо, чи вмираємо — ми Господні

Зміцнюйте один одного

до Римлян 14:13–23

(19): Отож, пильнуймо про мир, та про те, що на збудування один одного!

1. Не судіть один одного (1–12)

У зростаючій церкві є люди різного походження. Нам не треба судити інших або сперечатися з ними про спірні речі — наприклад, чи правильно чи ні їсти м'ясо або в який день святити служіння, і як проводити хрещення. Ми повинні навчитися любити і приймати один одного, як Бог любить і приймає нас. Кожен з нас повинен прагнути прославляти і дякувати Богу. І кожен з нас повинен дати звіт за себе Богові.

2. Не подавай братові спотикання (13–23)

Замість того, щоб критикувати інших, ми повинні перевірити себе і переконатися, що ніщо в нашому житті не заважає і не перешкоджає вірі іншого. Навіть якщо моя совість чиста про ту чи іншу їжу або пиття, але якщо ці речі ображають мого брата або змушують його спіткнутися, я повинен уникати їх. Це і є сенс любові до інших. Все, до чого ми повинні прагнути, — це допомагати зростати один одному у вірі і любові до Христа.

Молитва: Господи, допоможи мені підтримувати інших, а не штовхати їх вниз тим, що я роблю або кажу.

Одне слово: Ходіть з любов'ю і підтримуйте інших

Родовід Ісуса Христа

Матвія 1:1–17

(1,17): Книга родоvodu Ісуса Христа, Сина Давидового, Сина Авраамового. А всіх поколінь від Авраама аж до Давида чотирнадцять поколінь, і від Давида аж до вавилонського переселення чотирнадцять поколінь, і від вавилонського переселення до Христа поколінь чотирнадцять.

1. Ісус Христос, Син Давида і Авраама

Родовід Царя Ісуса розділяє історію Ізраїлю на 3 періоди: від Авраама до Давида; від Давида до переселення, від переселення до Ісуса Христа. Цар Давид є найвищою точкою в історії Ізраїлю; переселення — найнижчою, що відмічає занепад нації. Вся історія рухається до Ісуса, в Ньому Бог виконав Свою обіцянку, що дав Давиду, поставити Своє Царство навіки; Він виконав Свою обіцянку Аврааму, що благословить всіх людей через його нащадка. Навіть в часи переселення люди зберігали обіцянку про Месію.

2. Жінки в родоводі Ісуса

В родоводі Ісуса згадано 5 жінок: Тамара, Рахава, Рут, Урієва дружина та Марія. Кожна з них являє одну грань Божої дивовижної милості, і кожна показує різний тип віри. Тамара пододала фаталістичні життєві проблеми. Рахава була блудниця, а Рут — моавитянка, прихोцько. Ці три жінки були язичницями. Вірсавія була жінкою, що потребувала Божого прощення, а Марія — незаміжня дівчина, котрій дана милість стати матір'ю Сина Божого. Кожну з них Бог використовував.

Молитва: Господи, допоможи мені приймати участь у Твоїй викупній історії.

Одне слово: Бог милості, Бог історії

Права вимагають відповідальності

Числа 36:1–13

(10): Як Господь наказав був Мойсеєві, так учинили Целофхадови дочки

1. Наше коліно втратить свій спадок (1–4)

П'ять дочок Целофхада отримали дозвіл Мойсея спадкувати землю свого батька (Числа 27). Це здається справедливим. Але голови батьківських домів коліна Манасіїна побачили одну проблему. Якщо ці п'ять дочок спадкують частину свого батька зі спадку їх коліна і якщо вони вийдуть заміж за когось-небудь з іншого коліна, то і їх спадок перейде до іншого коліна. Іноді права однієї людини вступають в суперечку з тим, що є правильним і справедливим для всієї спільноти.

2. Нехай вони виходять заміж в коліні свого батька (5–13)

Мойсей молився, і Господь вирішив цю проблему. Він наказав цим дівчатам вийти заміж за чоловіків з їх власного коліна. Вони прийняли Божий напрямок і вийшли заміж за своїх двоюрідних братів по лінії свого батька. Шлюб належить Богу. Він повинен приносити радість і підбадьорювати Божих людей, так само як і наречених. Шлюб, що довірений волі Бога є благословенним. Він укріплює і підбадьорює Божий народ.

Молитва: Господь, допоможи Твоїм людям довіряти Тобі в питанні створення сім'ї, щоб вони могли жити під Твоїм благословенням і бути благословенними.

Одне слово: Вони зробили, як наказав Господь

Христос не Собі догоджав

до Римлян 15:1–13

(2,3а): Кожен із нас нехай догоджає ближньому на добро для збудування. Бо й Христос не Собі догоджав

1. Догоджай ближньому на добро

Ми всі схильні бути егоїстами. Але Христос не був егоїстом. Ті, хто належать Ісусу, не повинні думати тільки про себе. Ми повинні намагатися догодити нашим ближнім на добро. Ми можемо зробити це завдяки терпінню і підбадьоренню, які Бог надії дає нам через Писання. Бог допомагає нам жити по Біблії, а не за нашими власними почуттями і бажаннями. Коли кожен з нас зробить метою догодити Христу, тоді ми всі будемо єдині у Христі. Ми можемо прославити його разом, маючи одне серце й одні думки.

2. Приймайте один одного (7–13)

Ісус народився євреєм і служив євреям для виконання Божого задуму. Коли Він помер за гріхи всього світу і воскрес, Він виконав обіцянку Бога Аврааму — *“через твоє потомство всі народи будуть благословенні”*. Ми повинні скористатися цією гарною новиною для всього світу, щоб усі люди могли прославляти Бога через Ісуса. Христос прийняв і простив грішників, тому ми повинні приймати один одного. І так, як всі ми слідуємо за Ісусом, ми повинні прославити Бога одним серцем і одними вустами.

Молитва: Господи, допоможи мені догоджати іншим, замість того, щоб слідувати своїм упередженням. Допоможи мені вітати всіх моїх братів і сестер.

Одне слово: Приймати один одного

Священницькі обов'язки місіонера

до Римлян 15:14–22

(16): щоб був я слугою Христа Ісуса між поганями, і виконував святу службу Євангелії Божої, щоб приношення поган стало приемне й освячене Духом Святим

1. Це служіння, дар благодаті Божої (14–16)

Тільки з ласки Божої ми є християнами, місіонерами та вчителями Біблії. Божі люди покликані бути царством священників. Що це означає? Священик приводить людей до Бога і Бога до людей. Павло побачив, що проповідь Євангелії — це служіння священника. Закликати людей до *“послуху, який приходить від віри”* — це значить віддати Богу. Бог показує, що Він приймає людей, коли Святий Дух діє і змінює їх життя.

2. Там, де ім'я Христове невідоме (17–22)

Павло хотів, щоб усі люди всюди покаялися, вірили і підпорядковувалися Божому суверенітету. Коли всі люди будуть любити і коритися Богу, тоді встановлений Богом порядок буде відновлено. Тому Павло хотів бути піонером в тих місцях, де Христос не був відомий, і почати там церкви. Він був настільки зайнятий цим, що не мав можливості відвідати Рим, хоча Рим був стратегічним центром язичницького світу.

Молитва: Господь, допоможи мені бачити світ і мою роботу, так як ти бачиш, і коритися Твоєму великому дорученню.

Одне слово: Служіння священника

Успадкування землі

Числа 34:1–35:34

(35:33,34): І не збезчестите того Краю, що ви в ньому, бо та кров вона безчестить Край, а Краєві не прощається за кров, що пролита в ньому, як тільки кров'ю того, хто її пролив. І не занечистиш того Краю, що ви сидите в ньому, що Я пробуваю серед нього. Бо Я Господь, що пробуваю посеред синів Ізраїлевих!

1. Межі Ханаану (34:1–29; 35:1–8)

Ще перед тим як земля була завойована, Бог встановив межі спадку для кожного племені. Ізраїльтани ввійшли в землю з відчуттям перемоги — земля вже належала їм. Бог також дав повне забезпечення левитам, Своїм слугам, і, таким чином, не дозволив духу заздрощів зруйнувати народ. Божі люди повинні жити разом, в мирі один з одним.

2. Міста для сховища (35:9–34)

Шість міст з тих, що були віддані левитам, призначили містами для сховища. Людина, що випадково когось вбила, могла втекти в одне з цих міст і знайти притулок до часу свого суду. Бог карає грішників і захищає невинних. Людське життя має велику цінність для Нього, тому що ми створені по Його образу. Кровопролиття робить землю нечистою (33), і повинно відбутись викуплення. Винуватого потрібно покарати, а дух помсти знищити. Бог не хоче, щоб земля, в якій Він живе була занечищена. **Молитва:** Господи, навчай мене Твоєму милосердю. Живи в мені і роби мене чистим. Забери кровопролиття і помсту з наших сердець і нашої землі.

Одне слово: Бог живе зі Своїм народом

Божий суд над ідолослужінням

Числа 33:1–56

(3,4): І рушили вони з Рамесесу першого місяця, п'ятнадцятого дня першого місяця, другого дня по Пасці вийшли Ізраїлеві сини сильною рукою на очах усього Єгипту. А Єгипет ховав, кого побив Господь серед них, кожного перворідного, а над їхніми богами зробив Господь суди

1. Огляд історії виходу (1–49)

В віршах 1–49 описаний вихід Ізраїлю з Єгипту їхні стоянки та подорож пустелею до рівнин Моаву. Смерть Аарона була віхою в історії (38). Звільнення ізраїльтян від єгипетського рабства було Божим судом над богами Єгипту. Бог вразив серце Єгипту і, в той час, як Ізраїль відправлявся в дорогу, єгиптяни ховали своїх первородних. Тільки по благодаті Бога Ізраїль уникнув Його суду.

2. Понищите всіх ідолів, виженіть ідолопоклонників (50–56)

Ідолопоклонство — це коли людина не бажає поклонятися Богові, але прагне маніпулювати Богом, духами та всесвітом для власних потреб. Є і давні і сучасні приклади ідолопоклонства. Бог не хоче, щоб Його люди ішли на компроміс з ідолами або спілкувались з ідолопоклонниками. Він наказав Своему народу викорінити ідолослужіння з Хананану. Якщо вони залишать хоч маленький залишок ідолослужіння, то Бог зробить з ними те, що планував зробити з безбожними хананеями.

Молитва: Господи, вирви з мого серця всіх ідолів і живи в мені як мій єдиний Господь і Господар мого серця.

Одне слово: Бог ненавидить ідолослужіння

Спочатку до Єрусалиму

до Римлян 15:23–33

(25): А тепер я йду до Єрусалиму послужити святим

1. Я хочу відвідати вас і піти в Іспанію (23–24)

Іспанія здавалася кінцем землі. Павло хотів проповідувати там Євангеліє у слухняності велінням Ісуса, і він хотів, щоб християни в Римі розділили з ним місіонерське бачення і роботу.

2. Але спочатку я повинен йти до Єрусалиму (25–33)

Павлу було небезпечно йти до Єрусалиму (31). Він був добре відомий як фарисей, що став послідовником Ісуса, і невіруючі євреї ненавиділи його. Він подумав, що варто ризикувати своїм життям, щоб прийняти пропозицію від язичницьких церков християн в Єрусалимі. Ця пропозиція язичників була визнанням їх духовного боргу перед Ізраїлем, і їх духовної ідентичності, як дітей Авраама. Павло просив римлян молитися за нього — за його безпеку і за його візит в Рим, щоб віруючі євреї прийняли пропозицію від язичників, і щоб вони прийняли місіонерське бачення Бога для себе.

Молитва: Господи, дай мені місіонерське бачення і відчуття історії.

Одне слово: Божа історія і Боже бачення

Благословення

до Римлян 16:1–27

(25–27): А Тому, хто може поставити вас міцно згідно з моєю Євангелією й проповіддю Ісуса Христа, за об'явленням таємниці, що від вічних часів була замовчана, а тепер виявлена, і через пророцькі писання, з наказу вічного Бога, на послух вірі по всіх народах провіщена, — єдиному мудрому Богові, через Ісуса Христа, слава навіки! Амінь.

1. Будьте мудрими і простими

Павло закінчує свій лист вітаннями, словами підтримки, повчання і благословення. Люди, яких він вітає, розділяли з ним роботу благовіщення по всій імперії, але тепер вони були в Римі. Церква в Римі була домашньою церквою. Бог використовував домашні церкви Прискилли і Акилу в Коринті, в Ефесі, і в даний час в Римі. Епенет був першим новонаверненим в Азії. Якщо одна людина може бути змінена, вся провінція може змінитися. Серед співробітників Павла було багато працьовитих жінок. Сатана завжди зайнятий тим, щоб посіяти сумніви та розбрат між братами. Ми повинні тримати слово Боже в наших серцях, щоб не бути обдуреними. Бог обіцяв знищити сатану під наші ноги. (Бут. 3:15)

2. Вся слава і хвала мудрому Богові

Бог той, хто встановлює нас через Євангелію. Своєю великою мудрістю, Він відкрив нам таємницю, яку тримав у секреті до приходу Ісуса: Бог хоче, щоб усі люди, всіх націй покалися, вірили і підпорядковувалися Євангелії.

Молитва: Господи, наблизь день, коли всі люди покаються, будуть вірити і підкорятися Євангелії.

Одне слово: Нехай всі народи повірять

Для чого ви стримуєте серце Ізраїлевих синів?

Числа 32:1–42

(6, 7): І сказав Мойсей до Гадових синів та до синів Рувимових: Чи брати ваші підуть на війну, а ви будете тут сидіти? І для чого ви стримуєте серце Ізраїлевих синів від переходу до того Краю, що дав їм Господь?

1. Не перепроваджуй нас через Йордан! (1–15)

Прийшов час перейти через Йордан і завоювати землю заповіту. Але коліно Рувимове і Гадове захотіли розміститись на східному березі Йордану замість того, щоб переходити його. Воювати за обіцяну землю було важким завданням і потребувало від кожного повної самовіддачі. Мойсей докоряв цим двом колінам: *“Чи брати ваші підуть на війну, а ви будете тут сидіти?”* Егоїзм розповсюджується швидко. Це гріх. Протягом 40 років старше покоління вимерло через те, що деякі люди насаджували невір'я в серцях людей. Тепер знову з'явилась небезпека, що приклад декількох егоїстичних людей забере мужність у всієї армії. Божі люди повинні вибирати важкий шлях покори, а не легкий шлях догодження плоті.

2. Ми підемо воювати попереду всіх (16–42)

Коліна Рувима і Гада наполягали на тому, що вони не тікають від боротьби; їм просто сподобалась земля на східному березі. Вони сказали, що першими перейдуть через Йордан і вступлять в битву. Тоді Мойсей погодився.

Молитва: Господи, ми зараз у великій битві з сатаною, допоможи мені не шукати легкий шлях, але до кінця вірно боротись.

Одне слово: Кожен повинен боротися

Помста Господа

Числа 31:1–54

(16): Тож вони були для Ізраїлевих синів за радою Валаама причиною на відступлення від Господа через Пеора! І була поразка в Господній громаді

1. Помсти мідіянітам (1–5)

Перед смертю Мойсея Бог наказав йому здійснити останню справу: помсту Господню над мідіянітами. Мідіяніти, за порадою Валаама, підслали своїх жінок спокусити ізраїльських чоловіків і ввести їх в поклоніння Ваалу (Пеору). Вони намагалися ввести в гріх Ізраїль, щоб Бог залишив їх. Це майже спрацювало. Насіння ідолопоклонства, посіяне ними, проросло і майже зруйнували духовне життя народу. Бог здійснив Свій суд через Мойсея.

2. Вони також убили і Валаама (6–54)

Пінхас, людина яка ревнує по Богу, повів армію (25:1–13). Валаам, пророк, який любив срібло і допомагав ворогам Ізраїлю, був убитий. Ізраїльтяни взяли здобич та полонених. Але Бог не міг так просто закрити очі на здійснені ними вбивства. Солдати повинні були очистити себе, всю здобич і всіх полонених, яких вони привели.

Молитва: Господи, допоможи мені берегти себе від гріха. Очисти нашу землю і наверни наших людей до Бога.

Одне слово: Гріх веде до смерті

Вступ до книги “Числа”

Книга “Числа” — це четверта книга Мойсея. Мойсей вивів синів Ізраїля з Єгипту. Господь, Своєю могутньою рукою, спас їх з єгипетського рабства і, наче на орлиних крилах, переніс через Червоне море та пустелю до гори Сінай. Там Бог відкрив їм Свій задум: Він хотів, щоб вони стали царством священиків і святим народом (Вих. 19:6). Потім Господь дав їм десять заповідей, закон і вказівки, як побудувати святилище, щоб Він міг перебувати зі Своім народом. По завершенню будівництва скинії Господня слава наповнила її.

Книга “Числа” розповідає про подорож євреїв через пустелю в обіцяну землю. Вона починається з перепису у підніжжя гори Сінай і закінчується приходом ізраїльтян на рівнини моавитські, напроти Єрихону. Весь цей час Господь вів Свій народ через пустелю в стовпі хмари та в стовпі вогню. Хоча цей шлях можна було пройти за два тижні, він затягся на цілих 40 років. Причина — рабський менталітет ізраїльтян. Хоча Бог спас їх від страшного рабства в Єгипті, вони весь час скаржилися на Нього і повставали проти Нього. Вони потребували Божого виховання. Всі дорослі чоловіки померли в пустелі, не побачивши обіцяної землі, але їх діти стали справжнім великим народом.

Єврейська назва цієї книги означає: “в пустелі”. В книзі наводяться два переписи, і від цього походить назва “Числа”.

Зміст

1:1–10:10 — Інструкції, приготування до походу

10:11–21:35 — Від гори Сінай до рівнин Моаву

22:1–25:18 — Спокуса Ізраїлю через Моавітян

26:1–36:13 — Як завоювати і жити в обітованій землі

Готові до битви

Числа 1:1–54

(53): А Левити отаборяться навколо скинії свідочтва, щоб не було гніву на громаду Ізраїлевих синів. І будуть Левити виконувати сторожу скинії свідочтва

1. Перелічить... кожного, хто здатен до війська (1–46)

Бог готувався ввести синів Ізраїля до обіцяної землі. На шляху вони обов'язково повинні були зустріти ворогів, тому повинні бути готовими до війни. Господь наказав Мойсею перелічити за родами по домах батьків їх всіх чоловіків від 20 років і вище, всіх, здатних до війська. На війні важлива кожна людина. Поки ми йдемо пустелю цього життя до обітваної землі Небесного Царства, у нас буде багато духовних битв. Диявол спокушає зсередини й нападає ззовні, тому ми повинні бути готовими.

2. Будуть виконувати сторожу скинії (47–54)

Левити не були включені у список військових. Бог приготував для них особливе завдання: охороняти і піклуватись про скинію заповіту. Скинія була серцем народу. Вона символізувала присутність Бога серед Свого народу. Серце народу або людини треба старанно охороняти.

Молитва: Господи, допоможи мені воювати в битві віри і берегти моє серце для Тебе

Одне слово: Охороняй своє серце

Берегти слово

Числа 30:2–17

(3): Коли хто складає обітницю для Господа або присягне присягу заректи зарока на душу свою, хай той не порушить свого слова, нехай зробить усе, як вийшло було з його уст

1. Людина не повинна порушувати своє слово (1–3)

Бог вірно береже Свої обіцянки. Тому Божі люди теж повинні бути вірні своєму слову, чи то обітниця Богу чи обіцянка людині.

2. Труднощі (4–17)

Не завжди легко берегти своє слово. Ще складніше відповідати за свої обіцянки, якщо людина має обов'язки перед чоловіком чи дружиною або перед батьками. В часи Мойсея жінка підкорялась батьку або чоловіку, і вони могли заборонити їй та скасувати її обітницю. Це виключення з правил підкреслювало важливість всіх обітниць. Обов'язковість виконання обітниці — це серйозне застереження від легковажних обіцянок. (Дивись також Суд. 11). Ісус звільнив нас від закону. Він наказав нам не клястися, але в будь-якому випадку берегти своє слово, навіть якщо це буде для нас дорого коштувати (Мт. 5:33–37).

Молитва: Господи, допоможи мені берегти мої обітниці, навіть якщо це не вигідно. В цей час невірності виховуй вірних людей.

Одне слово: Бог вірний, тож ми також повинні бути вірними

День очищення

Числа 29:1–30:1

(29:16): ...це буде для вас день сурмлення

1. День сурмлення (1–6)

Сьомий місяць був важливим в духовному житті Ізраїля, тому що в цей місяць святкувався день очищення (Йом Кішпур). Про нього звіщали сурмленням (пізніше Рош Хашана — єврейський Новий рік).

2. День очищення (7–11)

Див. також Левит 16; 23:26–32. Зробити очищення значить примиритись з Богом. Це можливо тільки через пролиття крові жертви. В день очищення первосвященик брав кров тварини, яку принесли в жертву на вівтарі, входив у святилище і кропив цією кров'ю кришку викуплення на ковчезі (до Євр. 9:6–8а). Це був час покаятись, отримати від Бога прощення гріхів і примиритись з Богом. Ісус — наш Первосвященик. Його кров очищає нас від гріхів раз і назавжди (до Євр. 9:12; Рим. 3:23–25а). Свято куців (12–40) починається в 15 день і продовжувалося 7 днів. Це був час пригадати благодать Бога в пустелі. Ми повинні спеціально відділяти час для поклоніння Богу.

Молитва: Господи, дякую Тобі за Ісуса Христа, Агнця Божого, Чия кров очищає мене від гріхів. Допоможи мені кожен день мати час поклонятись Тобі, славити Тебе і дякувати.

Одне слово: Мир з Богом через кров

Готові до походу

Числа 2:1–34

(17): І як рушить скинія заповіту, то табір Левитів буде серед таборів. Як вони отаборяться, так вирушать, кожен на своїм місці за своїми прапорами

1. Табір навколо скинії (1–8)

Бог перебував серед Свого народу. Коли вони стояли табором або йшли, Його святилище було в центрі. В серці святилища була Біблія. Бог встановив порядок в різноплемінному натовпі колишніх рабів. Святилище було в центрі, Левити отаборились навколо нього. Бог поставив чотири племені головними, щоб відповідати за чотири напрямки: Юда — за східний напрямок, Рувим — за південний, Єфрем — за західний і Дан — за північний. Інші племена підпорядковувалися їм та таборилися біля них. Коли Бог приходить до нас, Він впорядковує наші стосунки з іншими людьми.

2. Порядок маршу (9–34)

Коли народ виступав, коліно Юдине першим збирало табір і вирушало з піднятим прапором. За ними йшов Рувим. Левити несли скинію заповіту в центрі. Після них йшли ще шість колін.

Молитва: Господи, допоможи мені поставити Тебе в центрі свого життя, незалежно йду я чи стою

Одне слово: Бог — в центрі

Вони Мої

Числа 3:1–51

(13): бо Мій кожен перворідний. Того дня, коли Я був ударив кожного перворідного в єгипетським краї, Я посвятив Собі кожного перворідного в Ізраїлі від людини аж до скотини, Мої вони будуть. Я Господь!

1. Левити Мої (1–10)

Серед усього Ізраїлю Бог вибрав лише Аарона та його нащадків, щоб вони були священиками Богу. Священиком міг стати лише той, кого вибрав Бог. Це — великий привілей та велика відповідальність. В книзі “*Левит*” розповідається про те, як двоє синів Аарона легковажно поставились до благодаті Бога і померли в скинії. Левити повинні біли виконувати роботу при скинії замість усіх синів Ізраїлю, аби Бог не уразив темних та неосвячених людей. Все це вказує на Ісуса Христа, що ввійшов замість нас на Небеса, аби стати замість нас перед Богом як справжній первосвященик.

2. Первородні Мої (5–51)

В часи Виходу Ангел Господній пройшов через Єгипет, убиваючи всіх перворідних. Первістки Ізраїлю були врятовані не через їх праведність, а тому що Ізраїльтяни вірою прийняли волю Бога і помастили одвірки кров'ю пасхального ягняти. Бог кров'ю врятував перворідних, тому вони були Його. Мойсей перерахував усіх первістків. Тоді Бог призначив Левитів служити Йому замість них. Первородних було більше ніж Левитів, тому за позоставших потрібно було заплатити викуп грошима. Бог вимагав точний підрахунок.

Молитва: Господи, я належу Тобі, тому що Ти спас мене кров'ю Ісуса. Допоможи служити Тобі зі страхом і повагою

Одне слово: Я Господь, ви Мої

Поклоняйся Богу в свій час

Числа 28:1–31

(1,2): І Господь промовляв до Мойсея, говорячи: Накажи Ізраїлевим синам, і скажи їм: Ви будете пильнувати жертву Мою, хліб Мій для огняних Моїх жертв, пахоці любі Мої, щоб приносити Мені означеного часу

1. Щоденні, щосуботні та щомісячні жертви (1–15)

Бог брав участь в житті Свого народу через регулярні жертви тварин та хлібне приношення. Через ці жертви божий народ пізнавав Його доброту та суверенітет. Бог хоче, щоб ми постійно дякували Йому. Жертви тварин робились для відпущення гріхів. Вони вказують на Ісуса, Ягня Боже. Його смерть за гріхи світу скасувала всі минулі жертви і зробила майбутні жертви непотрібними. Тварини, яких приносили Богу, повинні бути безвадними (31б). Бог має бути на першому місці в нашому житті, тому ми маємо приносити Йому найкраще. Такою дорогоцінною жертвою став Ісус. Він став безгрішним і безвадним Ягням (1Пет. 1:18,19).

2. Пасха і свято первоплодів (16–31)

Бог також встановив в Ізраїлі декілька великих постійних свят. Вони мали вчити народ почуттю історії і вдячному серцю. Пасха була святкуванням їх звільнення з рабства в Єгипті. Свято тижнів (пізніше назване святом п'ятидесятниці) було для того, щоб дякувати Богу і приносити Йому перші плоди врожаю. Люди повинні були зібратися разом і разом поклоняться Богу.

Молитва: Господи, допоможи мені пам'ятати Твою благодать і милість кожен день.

Одне слово: Поклоняйтесь Богу і дякуйте Йому кожен день

Пастир для Божого народу

Числа 27:1–23

(16,17): Нехай призначить Господь, Бог духів і кожного тіла, чоловіка над громадою, що вийде перед ними, і що ввійде перед ними, і що випровадить їх, і що впровадить їх, і не буде Господня громада, як отара, що не має пастуха

1. Права жінок (1–11)

В ті часи жінки не мали прав на спадок, але 5 дочок Целофхада прийшли зі своєю справою до Мойсея. Коли Мойсей молився про це, Господь навчив його, що потрібно поважати права жінок. Він встановив закон про спадок, що допоміг будувати правове суспільство. Мойсей був людиною молитви і скромним пастирем для Божого народу. Він молився за кожну проблему.

2. Бог помазав пастиря для народу (12–23)

Мойсей один раз не підкорився Богу в пустелі. Він не явив святість Господа. Тому Бог дозволив йому тільки побачити обіцяний край, але не ввійти в нього. Мойсей молився, щоб Бог виховав пастиря, який би зайняв його місце, тому що люди без пастиря втрачають напрямок і стають легкою здобиччю диявола. Бог помазав Ісуса і наказав Мойсею поставити його лідером.

Молитва: Господи, в наш час люди втратили напрямок. Виховай пастирів, які можуть вести Твій народ до Доброго Пастиря Ісуса.

Одне слово: Людям потрібні добрі пастирі

Не потурайте нешанобливій цікавості

Числа 4:1–49

(20): А самі вони не ввійдуть, щоб ані на хвилю не бачити святині, і щоб не повмирати

1. Завдання Кегатових синів (1–20)

Коли Ізраїльтяни збирали табір, Аарон та його сини повинні були розбирати і покривати священні речі шкією. Кегатовим синам було дане дуже відповідальне завдання — носити святі предмети шкією заповіту. Але вони не могли навіть поглянути на святі речі, ані доторкатись їх під страхом смерті. Цікавість, що призводить до опоганювання святих й потаємних речей, — це гріх перед Богом.

2. Завдання іншим племенам Левитів (21–49)

Левий, син Якова, мав три сини — Гершон, Кегат і Мерарі. Мойсей і Аарон були нащадками Кегата. Цим трьом племенам було доручено піклуватись про святиню. Під час подорожі до обіцяної землі, левити повинні були складати і носити шкією заповіту та її речі. Сам Бог дав їм це завдання.

Молитва: Господь, допоможи бути благоговійною людиною

Одне слово: Будь смиренным, а не допитливим

Святий Бог, чисті люди

Числа 5:1–31

(6,7): Промовляй до Ізраїлевих синів: Чоловік або жінка, коли зробить який людський гріх, чинячи тим спроневерення проти Господа, і завинить душа та, то вони визнають свій гріх, що зробили, і кожен зверне найперше ціну провини своєї, і додасть до неї п'ятину її, та й дасть тому, кому завинив він

1. Тому що Святий Бог перебуває серед вас (1–10)

Бог хотів, щоб Його люди були чисті тілом і душею. Тому табір мав бути чистим, і серця, занечищені гріхом, мають бути омиті. В гріхах потрібно розкаятись, потрібно відшкодувати збитки кому завинили і принести Богу жертву крові для примирення з Богом.

2. Закон про ревності (11–15,29–31)

Людина, невірна подружній клятві, є занечисчена. Ревниве серце також робить людину нечистою, бо ревність не дає людині дивитись на себе та інших Божими очима. Закон про ревності було дано, щоб очистити людське серце від ревності. Якщо є законна підстава для ревності, тоді зрадник має бути покараним. Якщо підстав для ревності немає, тоді ревницю потрібно покаятись і викинути ревність зі свого серця.

Молитва: Господь, очисти моє серце. Видали всяку ревність, гнів і злість з мого серця, щоб Ти міг перебувати зі мною

Одне слово: Святий Бог, чисте серце

Другий перепис

Числа 26:1–11;52–56;62–65

(1,2): І сталося по поразці, і сказав Господь до Мойсея й до Елеазара, сина священника Аарона, говорячи: Перелічіть усю громаду Ізраїлевих синів від віку двадцяти літ і вище за домами їхніх батьків, кожного, хто здатний до війська в Ізраїлі

1. Перелічіть кожного, хто здатний до війська (1–51)

Після виходу Ізраїльтян з Єгипту минуло 40 років. Зараз вони були в моавських степах прямо напроти Єрихону. Вони перемогли Аморецьких царів на схід від Йордану, але були переможені моавськими жінками. Бог очистив їх через поразку чумою. Тепер настав час піти й заволодіти обіцяною землею. Перепис робився аби порахувати військо, а також, щоб люди пригадали, як багато невдач вони спіткали через свою непокору і маловірство. Всі ті, хто 40 років тому не вірив і боявся, загинули. Два старші сини Аарона, що не мали поваги до Бога, і всі, хто повсталі з Кореєм теж померли. Ніхто не повинен повторювати помилок минулого.

2. Розділи спадок (52–65)

Цей перепис був також основою для поділу землі після завоювання. Це насадило в серцях людей впевненість в перемозі. Бог, що обіцяв їм цю землю, дасть її, якщо вони просто зажадають її. Перед початком битви вони мають бути впевненими в перемозі.

Молитва: Господи, дякуємо Тобі за виховання, що Ти тренуєш нас для великої битви.

Одне слово: Готові воювати і перемогти

Запал для Бога

Числа 25:1–18

(13): І буде йому та насінню його по нім заповіт вічного священства за те, що він запалився для Бога свого, і очистив Ізраїлевих синів.

1. Ізраїль почав ходив на розпусту (1–5)

Моавитяни не змогли проклясти Ізраїль, тож вони обрали іншу тактику. Моавитянки блудили з ізраїльськими чоловіками, і запрошували їх до поклоніння Ваалу. Багато чоловіків, навіть лідери, спокусилися хіттю і накликали гнів Бога.

2. Запал Пінхаса (6–18)

Господь наказав Мойсею повісити головуючих в народі. Також і Мойсей наказав суддям народу повбивати всіх, хто служить Ваалу. Але навіть це не допомогло. Коли один з головуючих на очах у всього народу привів мідіянітянку в свій намет, Пінхас не міг більше цього терпіти. Він запалився праведним гнівом і вбив їх обох. Бог зупинив поразку, тому що Пінхас приніс викуп за народ.

Молитва: Господи, в наш час відносності, коли всюди панує розпуста, навчи мене, як завзято відстоювати Твою честь.

Одне слово: Запал для Бога

Обітниця назіра і благословення

Числа 6:1–27

(24–26): Нехай Господь поблагословить тебе, і нехай Він тебе стереже! Нехай Господь засяє на тебе лицем Своїм, і нехай буде милостивий до тебе! Нехай Господь зверне на тебе лице Своє, і хай дасть тобі мир!

1. Обітниця посвячення (1–21)

Є час, коли Божій людині потрібно залишитися віч-на-віч з Богом для духовного тренування та спілкування з Господом. В наш час нам не обов'язково в деталях слідувати правилам обітниці назіра, але на деякий час залишити світ для духовного тренування і спілкування з Богом буває дуже корисно для духовного зростання. В Біблії є декілька прикладів людей, що брали обітницю назіра, наприклад Самсон та Іван Хреститель. Також, напевне, апостол Павло двічі складав обітницю назіра (Дії 18:18, 21:24–26).

2. Благословення священика (22–27)

Ми можемо отримати успіх у всіх наших справах, досягти всього запланованого, мати прекрасну сім'ю, але якщо в нашому житті немає Божого благословення, тоді ми ніколи не матимемо миру в серці і все життя буде пусте та наповнене марнотою. Щоб мати Боже благословення, ми повинні бути Божими людьми та носити ім'я Господа.

Молитва: Господи, я хочу належати Тобі. Допоможи мені проводити час з Тобою. Благослови мене, і я буду благословенним і благословенням для інших

Одне слово: Господь поблагословить тебе, і нехай буде милостивий до тебе

Посвячення скинії

Числа 7:1–89

(89): А коли Мойсей входив до скинії заповіді, щоб говорити з Ним, то він чув голос, що говорив до нього з-понад віка, яке на ковчезі свідочтва, з-поміж обох херувимів говорив Він до нього

1. Кожному за службою його (1–9)

Скинія і жертвник були зроблені і поставлені в повній відповідності до Божих інструкцій. Голови поколінь Ізраїлю принесли в дар Богу шість возів і дванадцять волів. Бог наказав віддати це племенам левитів, щоб виконувати службу при скинії свідочтва, кожному племені у відповідності до служби його. Сини Когатові не отримали воза, бо їхня служба — на плечах своїх носити найсвятішу частину скинії: ковчег свідочтва та інші речі скинії.

2. Мирна жертва (10–89)

На понову жертвника кожен з дванадцяти начальників колін приніс свій дар Богу. Всі вони принесли ті самі речі: срібне блюдо, срібну чашу, золоту кадильницю та жертвних тварин. Тварини були призначені для декількох жертв: теля, баран та ягня — на цілоспалення, козел — в жертву за гріх, та тварини для мирної жертви. Цілоспалення символізувало повне присвячення Богу. Кров жертви за гріх проливалася на жертвник, щоб очистити грішника від його гріхів та виконати праведність Бога. Мирна жертва символізувала примирення грішника з Богом і вказувала на присутність Бога зі Своім народом. Всі ці жертви вказують нам на Ісуса Христа: Він повністю, навіть до смерті, посвятив Себе Богу, Він пролив Свою Кров, аби пробачити наші гріхи і примирити нас з Богом, дякуючи Його жертві Бог зараз перебуває з нами.

Молитва: Господь, дякую, що Ти відкрив для нас шлях для прощення і миру з Тобою в Ісусі Христі

Одне слово: Ісус — наш мир з Богом

Пророцтво Валаама

Числа 23:27–24:25

(24:17): Я бачу його, та не тепер, дивлюся на нього, та він не близький! Сходить зоря он від Якова, і підіймається берло з Ізраїля, — ламає він скроні Моава та черепа всіх синів Сифа!

1. Які, Якове, гарні намети твої (23:27–24:11)

Хоча Балак покликав Валаама, аби проклясти Ізраїль, але Бог не дозволив цього зробити. На Валаамові був Дух Божий і він побачив майбутнє: Ізраїль забере найкращі землі, що Бог обіцяв йому. Бог обіцяв благословити тих, хто благословляє Його народ, і проклясти тих, хто прокляне їх. Балак дуже розгнівався і сказав Валааму, щоб той тікав додому.

2. Сходить зоря (12–25)

Валаам був егоїстичним та жадібним, але мав пророчий дар. Він зміг побачити далеке майбутнє і Зорю, що сходила від Якова. Валаам подумав, що ця Зоря символізує перемогу, що Ізраїль здобуде над сусідніми народами (17). Але це Бог казав про Месію, а *“ламає він скроні Моава та черепа всіх синів Сифа”* означає перемогу Ісуса над дияволом. Бог виростив в серцях Своїх людей надію, що вони поставлять намети на рівнинах Моава, і дав їм видіння, що вони переможуть могутніх ворогів і успадкують обіцяний Край.

Молитва: Господи, дякую Тобі за те, що Ти знищуєш злі плани ворогів і даєш перемогу і благословіння для Свого народу.

Одне слово: Сходить зоря надії

Валаам благословляє Ізраїль

Числа 23:1–26

(19,20): Бог не чоловік, щоб неправду казати, і Він не син людський, щоб Йому жалкувати. Чи ж Він був сказав і не зробить, чи ж Він говорив та й не виконає? Оце я одержав наказа поблагословити, і поблагословив Він, і я того не відверну!

1. Я взяв тебе, щоб ти прокляв моїх ворогів (1–12)

Хоча Балак найняв Валаама, щоб той прокляв Ізраїль, Бог не проклинає Свій народ і Валаам був неспроможний зробити це. *“Що ж я буду того проклинати, що Бог не прокляв був його? І що ж буду казати зло на того, що гніву на нього не має Господь?”* (8). Хоча сатана хоче проклясти народ Божий, він не має такої влади.

2. Кінець мій хай буде як його! (10)

Бог вирішив благословити Ізраїль. Валаам відчув, яке велике благословіння Бога і сказав: *“Хай душа моя вмре смертю праведних, і кінець мій хай буде такий, як його!”* (10). Хоча вибраний народ Божий може зустрічатися з різними труднощами, але Бог приготував для нас найкращий кінець — вічне Небесне Царство і вічне життя разом з Богом.

3. Що буде промовляти Господь, те зроблю (13–26)

Бог пильнував над Ізраїлем, був з ними, оберігав їх від гріхів, вибрав їх на Свою славу, тому ніяке зло і ніяка ворожба не мали проти них сили. Валаам не міг сказати нічого проти волі Бога, тому замість прокляття виголосив благословіння.

Молитва: Господи, дякую Тобі за Твою чудову благодать, що спас нас від влади сатани, від прокляття гріха і піклуєшся і охороняєш нас. Прийди і живи серед нас. Захисти мене від мого ворога, сатани, і дай мені перемогу

Одне слово: Бог благословляє Своїх людей

Свічник і левити

Числа 8:1–26

(18,19): І взяв Я Левитів замість кожного перворідного серед Ізраїлевих синів. І дав Я Левитів, як дар Ааронові та синам його з-поміж Ізраїлевих синів, щоб вони чинили службу Ізраїлевих синів в скинії заповіту, щоб очищали Ізраїлевих синів, щоб не було поразки серед Ізраїлевих синів, щоб Ізраїлеві сини підходили до святині

1. Вказівки про семисвічник (1–4)

Аарон, коли запалював лампадки на свічнику мав запалювати всі сім лампадок так, щоб вони світили на передню сторону свічника і освітлювали всю скинію. Сім лампадок символізували сім духів Божих, та були символом Божої присутності. Бог є світло, в Ньому немає ніякої темряви.

2. Посвячення левитів (5–26)

Всі ізраїльтяни належать Богу, але первістки чоловічої статі по-особливому належать Йому. Він спас їх від смерті в Єгипті через кров пасхального ягняти. Пізніше Він призначив левитів бути на заміну перворідним. Вони були відділені, щоб виконувати служіння в скинії заповіту для всіх ізраїльтян. Вони приносять жертви за гріхи всього народу. Священики були прямими нащадками Аарона, левита. Левитів посвятили Богу кров'ю жертвних тварин та через спеціальну церемонію очищення. Всі ізраїльтяни поклали руки на них, що присвятити їх Богу. Подібно цьому, віруючий в Ісуса Христа покликаний бути царственим священиком, щоб нести Євангеліє цьому гріховному світу.

Молитва: Господь, допоможи нам повністю посвятити себе для Тебе і жити, царственими священиками і святим народом, що несе Євангеліє в цей світ.

Одне слово: Повністю віддані Богу

Пасха

Числа 9:1–14

(2): І нехай справлять Ізраїлеві сини Пасху в означений час

1. Відсвяткуйте Пасху (1–5)

Бог наказав кожен рік святкувати Пасху, щоб не забувати Божу благодать і спасіння, які Він відкрив під час виходу з Єгипту. Останньою, десятою карою було вигублення всіх первістків в Єгипті. Ангел смерті пройшов по всьому Єгипту і вигубив всіх первістків у всіх домах. Але ангел пройшов повз домів ізраїльтян, що послухались Бога і, заколовши пасхальне ягня, помастити його кров'ю одвірки своїх осель. Ця подія навела жах на Єгиптян, і вони самі вигнали євреїв з Єгипту. Це було спасіння та звільнення синів Ізраїлевих, про яке вони мали пам'ятати вічно. Так само і ми повинні вічно пам'ятати благодать і спасіння, що Бог відкрив нам в Ісусі Христі та вічно дякувати за це Богові.

2. Кожен має взяти участь (6–14)

Були обставини, що не дозволили деяким людям у встановлений Богом час відсвяткувати Пасху. Бог давав їм другий шанс, тому що всі мають пам'ятати благодать Бога і дякувати Йому. Святкуванням Пасхи вони проголошували, що зараз вони — Божий народ. Ми також повинні пам'ятати, що ми частина тіла Христового.

Молитва: Господь, допоможи мені пам'ятати Твою благодать і берегти свою належність до Твого народу

Одне слово: Пам'ятай благодать Божу

Балак, Валаам і ослиця

Числа 22:1–41

(30,31): І сказала ослиця до Валаама: Чи ж я не ослиця твоя, що ти їздив на мені, скільки живеш, аж до цього дня? Чи ж справді звикла я робити тобі так? І він відказав: Ні! І відкрив Господь очі Валаамові, і побачив він Господнього Ангела, що стоїть на дорозі, а його витягнений меч у руці його. І схилився він, і впав на обличчя своє

1. Страх Балака (1–20)

Коли Балак, цар Моаву, побачив, що Ізраїль здолав амореїв, він сильно злякався. Він послав кликати Валаама, відомого чародія з Вавілонії, щоб проклясти ізраїльтян. Валаам молився про це, і Бог відповів йому, що він не повинен проклинати Ізраїль. Валаам відмовився йти, але цар не залишав його. Він запропонував Валааму величезні багатства (18,19). Валаам хотів отримати нагороду, і пішов до царя.

2. Ослиця Валаама (21–41)

Ослиця Валаама була мудріша за свого господаря. Хоча Бог не заборонив Валааму йти до Балака, Він ясно показав, що в цьому не має Його волі. Сподіваючись, що він зможе знайти шлях і отримати нагороду і не прогнівити Бога, Валаам пішов до царя. Це була дорога погибелі (32), і, якби не ослиця, Валаам загинув би.

Молитва: Господь, допоможи мені бути розумнішим за віслюка і догоджати Тобі всім серцем

Одне слово: Будь мудріший від ослиці

Три уроки віри

Числа 21:1–35

(9): І зробив Мойсей мідяного змія, і виставив його на жердині. І сталося, якщо змії покусав кого, то той дивився на мідяного змія і жив!

1. Ізраїль перемагає царя Арада (1–3)

Між хананейцями та ізраїльтянами сталася війна. Коли цар Арад напав на ізраїльтян, вони молилися і дали обітницю Богові. Бог почув їх і дав перемогу. Через це вони вчилися шукати допомоги в Бога.

2. Поглянь та живи! (4–9)

В пустелі люди знову почали говорити проти Бога. Бог покарав їх отруйними зміями. Вони визнали свій гріх, і просили Мойсея молитися, щоб Бог забрав зміїв. Але Бог відкрив для них зовсім незвичайний шлях спасіння: Він не забрав зміїв, але наказав Мойсею зробити мідного змія і виставити його на жердині. Той, хто був покусаний змією, але підіймав свої очі на небо, до мідяного змія, той залишався жити. Цей змії символізує Ісуса Христа. Гріх — це серйозно, ми не можемо уникнути його наслідків. Але коли ми підіймаємо свої очі на розіп'ятого Ісуса, приймаємо Його кров, що пролита за наші гріхи, то Його спасіння відкривається в нас і ми не вмираємо.

3. Сигон і Ог переможені (10–35)

На схід від Йордану були два хананейські царства. З перемоги над цими царями почалося здобуття Ханаану. Ізраїльтяни перемогли свій страх, підкорились Богу і завоювали цей край.

Молитва: Господи, дякую Тобі за кров Ісуса Христа, що спасає мене від смерті. Навчи мене молитися з вірою, довіряти і підкорятися Тобі

Одне слово: Поглянь на Ісуса і живи

Хмара і вогонь

Числа 9:15–23

(23): На Господній наказ таборували вони, і на Господній наказ рушали вони. Вони виконували Господню сторожу на Господній наказ через Мойсея

1. Бог перебуває зі Своїм народом (15–16)

В день, коли скинія була поставлена, її наповнила слава Божа. Господь дав ізраїльтянам скинію та жертви, щоб мати можливість перебувати серед Свого народу. Вони (скинія та жертви) вказують на Ісуса Христа, Боже Ягня, що помер за наші гріхи. Через відкуплення, виправдання та очищення грішників перед Богом, що зробив Ісус, Святий Дух прийшов, щоб жити тепер в серцях віруючих (Ів. 7:39).

2. Бог веде Свій народ (17–23)

Бог не спостерігає з Небес за віруючими. Він Сам веде Свій народ. Хмара, що вела ізраїльтян, мала вигляд як вогонь вночі і як світла хмара вдень. Коли хмара піднімалась, сини Ізраїля вирушали в похід, коли опускалась — вони таборували. Вони ніколи не знали, скільки часу пробудуть на місці та чи довго йтимуть. Вони навіть не знали, куди вони йдуть. Але вони завжди дивилися на хмару Бога, і Сам Бог показував їм, коли і куди йти, де та скільки стояти. Наше життя віри — це подорож до обіцяної землі Небесного Царства. Ми, як і ізраїльтяни, не знаємо, що буде завтра, але Бог кожного дня веде нас Своїм Словом та Святим Духом. Все, що нам треба — це приймати й слухатися Його напрямку в своєму житті.

Молитва: Господи, веди мене по дорозі життя й допоможи приймати Твій напрямок і слухатися Тебе

Одне слово: Не прораховуй наперед, але молись і слухайся Бога

Срібні сурми

Числа 10:1–36

(9): А коли підете війною в вашому Краю на ворога, що гнобить вас, і засурмите на сполох, то ви будете згадані перед лицем Господа, Бога вашого, і будете спасені від ваших ворогів

1. Сигнал сурми (1–10)

Дві срібні сурми призначалися, щоб подавати сигнал вирушати в похід. Також вони сурмили, коли потрібно було зібрати людей, та коли подавали сигнал армії йти в бій. Також вони сурмили, коли приносились цілоспалення для Бога. Звук сурми схожий на крик перемоги. Божий народ повинен жити в перемозі. Також цей звук об'єднує людей. Бог хоче, щоб Його народ молився і діяв в єдності, щоб отримати перемогу над сатаною. Сурма не повинна видавати непевні звуки.

2. Ізраїльтяни залишають Сінай (11–36)

Все було зібрано і приготовано. Сурми сурмили, і люди розпочали подорож до обітованої землі. Ховав, син Моїсеєвого тестя, зробив рішення віри залишити свою рідну землю, щоб піти з Божим народом і розділити Божі благословення. Люди рушили за встановленим порядком в напрямку до обітованої землі. Ковчег заповіту пішов з ними.

Молитва: Господь, дай мені бути одним з Твого народу і слідувати за Тобою весь шлях до обітованої землі Небесного Царства

Одне слово: Коли сурмить сурма — вставай

Вода Меріви

Числа 20:1–29

(12): І сказав Господь до Мойсея та до Аарона: За те, що ви не ввірували в Мене, щоб явилася святість Моя на очах Ізраїлевих синів, ви не введете цієї громади до Краю, що Я дав їм

1. Маріям і Аарон (1,22–29)

Цей розділ починається зі смерті Маріям і закінчується смертю Аарона. Закінчувалася важлива сторінка в історії Ізраїлю. Також Бог не забув, що Едом відмовив Божому народу пройти через свої землі. Бог благословляє тих, хто приймає Його людей.

2. Бог докоряє Мойсею (2–21)

Люди продовжували скаржитися на життя в пустелі. Вони нарікали на Мойсея, тому що він привів їх у безводне місце. Вони забули, що їх веде Всемогутній Бог, що піклується про них. Тоді Бог звелів Мойсею: *“І скажете до тієї скелі на їхніх очах, і вона дасть свою воду”*. Але Мойсей сказав їм: *“послухайте ж, неслухняні, чи з цієї скелі ми виведемо для вас воду?”* і в гніві двічі вдарив по скелі. Потекло багато води, але Бог докоряв Мойсею за те, що він не явив слави Бога. Ми повинні поважати святість Бога в будь-якій ситуації.

Молитва: Господи, багато людей не поважають нікого, але я хочу поважати Тебе. Допоможи мені завжди підносити Тебе і постійно пам'ятати про Твою присутність зі мною

Одне слово: Поважайте Святого Бога

Очищення від гріха

Числа 19:1–22

(9): І збере чистий чоловік попіл тієї ялівки, і покладе поза табором в чистому місці, і буде це для громади Ізраїлевих синів на сховок для очищальної води, це жертва за гріх

1. Попіл жертви (1–10)

Гріх опоганює грішника і робить його нечистим перед Богом. До Бога в Небесний Єрусалим не ввійде нічого нечистого (Об. 21:27). Щоб опоганений грішник знову міг мати відношення з Богом, Бог поставив спеціальну процедуру очищення. Священик брав молоду руду ялівку, щоб принести її в жертву за гріх, але не на жертovníку, а поза станом. Вона повністю спалювалася поза станом, а її попіл використовувався для приготування очищувальної води. Ця жертва вказує на Ісуса Христа, майбутню досконалу жертву за гріх, що Його Кров очищує нас від усякого гріха (Євр. 9:11–14, 9:22, 13:11,12, 1Пв. 1:7).

2. Сім днів очищення (11–22)

Гріх не очищується швидко. Під час очищення нечистий мав бути відділений від спільноти. Якщо він не очищувався, то назавжди винищувався з народу Господнього, тому що занечистив Господню святиню (20). Через цю процедуру Бог показує нам серйозність гріха і те, що він не минає безслідно.

Молитва: Господи, дякую Тобі за Ісуса Христа, що Своєю Кров'ю окропив мене і зробив чистим перед Тобою. Помилуй мене завжди розкаюватись та приходити до Ісуса за прощенням, за очищенням, за виправданням перед Тобою

Одне слово: Тільки Ісус очищає

Тягар Мойсея

Числа 11:1–35

(17,29): І Я зійду, і буду розмовляти там із тобою, і візьму від Духа, що на тобі, і покладу на них, і вони носитимуть із тобою тягара того народу, і не будеш носити ти сам... І сказав йому Мойсей: Чи ти заздрісний за мене? О, якби то весь Господній народ став пророками, коли б дав Господь Духа Свого і на них!

1. Люди, що нарікали (1–15)

Одна з ознак рабського менталітету — це дух нарікання. Ізраїльтяни були визволені з рабства силою всемогутнього Бога, але вони забули Бога і почали нарікати на їжу. Вони хотіли легкого та безпечного життя, навіть якщо це було життя в рабстві. Нарікання та ремствування — це гріх. Бог хоче, щоб ми дякували не залежно від обставин (1Тим. 5:18). Мойсей не знав, що робити, тому він молився. Він поклав свій тягар перед Богом.

2. Божа відповідь (16–35)

Бог вирішив, що для однієї людини занадто важко нести відповідальність за весь народ. Тому Він наказав обрати 70 чоловіків з серед ізраїльської старшини, щоб вони разом з Мойсеєм понесли тягар турботи та відповідальності за народ Божий. Мойсей радів, що Бог дав Свого Духа голоуючим в народі. Потім Бог вчинив велике чудо. Він дав людям, що нарікали, так багато м'яса, що воно пішло їм з носа. Однак, Він вдарив поразкою пожадливий народ.

Молитва: Господи, дай мені дякувати за Твою благодать і дай мені Твого Духа, щоб я був відповідальним пастирем

Одне слово: Якби то весь Господній народ став пророками

Мойсей був найлагіднішим

Числа 12:1–16

(3): А той муж, Мойсей, був найлагідніший за всяку людину, що на поверхні землі

1. Маріам і Аарон нарікають на Мойсея (1–3)

Маріам та Аарон нарікали на Мойсея за жінку–кушитянку. Але справжня причина їхніх нарікань є в словах: *“Чи тільки з Мойсеєм Господь говорив? Чи ж не говорив Він також із нами?”* Вони заздрили, що Мойсей займає особливе положення серед ізраїльтян — він лідер Божого народу і пророк. Коли духовний лідер дозволяє в серці заздрість, то зразу стає церковним політиком і замість виконання Божої справи, руйнує її. Хоча Мойсей нічого не казав, Бог почув усе.

2. Бог підтверджує лідерство Мойсея (4–16)

Мойсей мав дуже особливу справу від Бога: Бог покликав його бути лідером для виходу євреїв з рабства і для того, щоб дати через нього закон. Для виконання цієї справи Господь мав з Мойсеєм дуже тісні і особливі стосунки: Він говорив з ним не в сновидіннях, не загадками, а прямо, лицем до лица. Закон Бога зовсім незвичний для безбожних людей і навіть зараз багато безбожників вважають закон Божий маячнею. Тому, точно передати закон Бога людям могла тільки людина, що повністю довіряє Слову Бога та повністю підкоряється йому. Бог визнав такою вірною людиною Мойсея. Маріам та Аарон, коли опиралися Мойсею, опиралися Божому волі і заважали божій роботі. Це був великий гріх і Бог наказав їх.

Молитва: Господи, допоможи мені мати тісні стосунки з Тобою, щоб повністю підкорятися Твоєму словові. Бережи мене від заздрості і навчи поважати Твоїх слуг

Одне слово: Справжня лагідність

Обов'язки і права

Числа 18:1–32

(5;206): І будете ви виконувати сторожуся святині та сторожуся жертовника, щоб не було вже гніву на Ізраїлевих синів;... Я частка твоя та власність твоя поміж Ізраїлевими синами!

1. Божий дар — не простий обов'язок (1–7)

Бог дав Аарону і його нащадкам обов'язок приносити жертви і піклуватися про святилище. Інші могли їм допомагати, але тільки Аарон і його сини могли наблизитись до жертовника у святилищі. Було лячно стояти між грішниками і святим Богом. Тепер ситуація змінилася. Ісус — наш первосвященик, а всі люди Бога — народ священиків, покликані на те, щоб допомагати людям приходити до Бога та розповсюджувати Євангеліє по всьому світу.

2. Права священиків (8–32)

Левіїни сини не отримали в спадщину землі. Бог дав їм частку від жертви, щоб задовольняти їх матеріальні потреби. Їм належало 9/10 з того, що ізраїльтяни приносили Богу (26). Але головним їх спадком був Сам Бог.

Молитва: Господи, дякую Тобі за привілей належати Тобі. Допоможи мені не бути нерозумним у цьому матеріальному світі. Допоможи нести відповідальність за розповсюдження Євангелії по всьому світі

Одне слово: Бог — мій спадок

Ааронова палиця зацвіла

Числа 17:16–28

(20): І станеться, той чоловік, що Я виберу його, його палиця зацвіте. І Я відхилю від Себе нарікання Ізраїлевих синів, що вони нарікають на вас

1. Палиці начальників кожного коліна (16–22)

Хоча повстання проти Аарона завершилося, але люди продовжували ставити під питання його духовний авторитет і нарікали на нього. Бог не бажав, щоб люди сумнівалися, чи дійсно Бог вибрав Аарона. Тому начальники колін мали принести свої палиці. 12 палиць, включно з палицею Аарона, були покладені перед Господом у скинії заповіту біля ковчегу свідoctва. Бог пообіцяв, що палиця людини, яку він вибрав, зацвіте.

2. Палиця Аарона (23–28)

За одну ніч палиця Аарона проросла, пустила пуп'янки, зацвіла квіткою і випустила дозрілі мигдалі! Бог показав Свою силу воскресіння і підтвердив, що Аарон — це вибраний Ним слуга. Тільки Бог Творець може дати життя померлому. Палиця Аарона перед ковчегом заповіту показала людям, що Бог живий, і що Аарон є лідером, тому що Бог Сам поставив його. Бунтівники були налякані, бо зрозуміли, що протистояли Богу.

Молитва: Господи, покажи Твою силу воскресіння через зміни в життях людей. Навчи нас поважати лідерів, яких Ти поставив

Одне слово: Бог — творець життя, підкорись Йому

Розвідка Краю

Числа 13:1–33

(27,28): І вони розповіли йому та й сказали: Прибули ми до Краю, куди ти послав був нас, а він тече молоком та медом, а оце плід його! Та народ той, що сидить у тім Краї, міцний, а міста укріплені, дуже великі. А також бачили ми там нащадків велетня...

1. Розвідайте Край (1–25)

Ізраїльтяни підійшли до границі обітованої землі. За Божим наказом Мойсей, послав дванадцять шпигунів, щоб розвідати землю від краю до краю. Вони повинні були принести інформацію про землю та людей. Бог обіцяв дати Ханаан ізраїльтянам, але вони повинні були піти і взяти його. Для того, щоб отримати обіцяне Богом, потрібно вірити, слухатись волі Бога та діяти.

2. Доповідь розвідників (26–33)

Земля була добра, але люди там страшні. Розвідники принесли виноградну галузку таку велику, що двоє чоловіків несли її на палиці. Вони також принесли фіги і гранати. Це була земля, що текла молоком і медом, як і обіцяв Господь. Однак там жили люди-велетні, а їх міста були добре укріплені. Десять шпигунів говорили: *“були ми в своїх очах немов та сарана, і такими були ми і в їхніх очах. Неможливо взяти цю землю”*. Але вірою Калев казав: *“Конче ввійдемо ми й заволдіємо ним, бо ми справді переможемо його!”*

Молитва: Господи, дай мені віру, щоб отримати обіцяне Тобою

Одне слово: Встань і заволдій доброю землею

Не бійтесь

Числа 14:1–9

(9): Тільки не бунтуйте проти Господа, і не бійтеся народу того Краю, бо вони хліб для нас! Їхня тінь відійшла від них, а з нами Господь, не бійтеся їх!

1. Вертаймось до Єгипту! (1–4)

Коли люди почули доповідь шпигунів, то забули про силу і обіцянки Бога і злякалися. Це було не вперше, але тепер був вирішальний час. Це був час, коли потрібно було робити рішення. Замість того, щоб дивитись на Бога, вони дивились на сильних ворогів і на себе. Вони говорили: *“Ми в своїх очах немов та сарана... Вертаймось до Єгипту!”* Ті, хто був звільнений від рабства гріха силою Бога, повинні до кінця жити вірою. Повернення до старого життя — це смерть.

2. Тільки не бунтуйте (5–9)

Калев та Ісус теж бачили ворогів, але вони вірили, що Господь дасть їм землю. Вони благали народ не боятись і не бунтувати. Страх і бунт гнівлять Бога. Ізраїльтяни могли завоювати землю, бо Хананеї не мали захисту проти Господа. Господь був з Ізраїлем (9). Якщо ми віримо і довіряємо Богу, Він дасть нам перемогу і успіх.

Молитва: Господь, вижени з мого серця страх, з якого починається бунт, допоможи мені жити вірою

Одне слово: Вони хліб для нас!

Аарон спасає народ

Числа 17:1–15

(13): І став він поміж умерлими та поміж живими, і затрималась та поразка

1. Знак святості (1–5)

Мідні кадильниці тих, хто зважився протистояти Богові та Його слугам були освячені їхньою смертю та присутністю Бога. Їх мали розбити в листи на покриття для жертовника. Це був знак для синів Ізраїля, щоб ніхто з інших, не з роду Аарона, не наважувався приходити до Бога, як священик. Наш Бог — святий, ніхто не може прийти до Нього з самовпевненістю, як сам хоче. Богові треба поклонятися так, як Він встановив.

2. І став він поміж умерлими та поміж живими (6–15)

Але люди не розкаялися у своїй непокорі. Вони не захотіли прийняти, що це Бог засудив на смерть 250 лідерів, і звинуватили Мойсея та Аарона в убивстві. Раптом Божа слава показалася в хмарі і почалась поразка народу. Аарон з вогнем від жертовника в кадильниці став поміж умерлими і поміж живими і очистив народ. Тоді поразка зупинилась.

Молитва: Господи, дякую, що Ти поставив кров Ісуса між моїм гріхом непокори та Твоїм судом.

Одне слово: Непокора веде до смерті

Повстання проти Божих слуг

Числа 16:1–35

(11): Тому ти та вся громада твоя змовилися проти Господа. А Аарон, що він, що ви ремствуєте проти нього?

1. Вся громада усі вони святі (1–11)

Корей, Датан і Авирон та ще 250 начальників громади повстали проти Мойсея та Аарона й сказали до них: *“Досить вам, бо вся громада усі вони святі, а серед них Господь! І чому ви несетеся понад зборами Господніми?”* Хоча в Єгипті вони були рабами, але серед них були родовиті люди, що головували над братами своїми. Мойсей та Аарон не були родовитими. Тепер начальникам було прикро, що прості люди головують над усією громадою, та вони самі мають їх слухатися. Вони не знали, що не Мойсей та Аарон керують ізраїльтянами, але Сам Бог. Вони дивилися на Божих слуг по-людському і не розуміли, що повстають проти Бога.

2. Господь послав мене зробити всі діла ці (12–35)

Мойсея сильно образили слова бунтівників. Але він не вирішував цю справу по-людськи, але приніс її до Бога. Господь так розгнівався, що хотів винищити весь народ, але Мойсей просив за божий народ. Смерть Корей та його спільників була жахливою та незвичайною, так що всі побачили, кого справді вибрав Господь.

Молитва: Господи, допоможи мені поважати лідерів, яких Ти поставив і через яких Ти працюєш. Допоможи мені рости в вірі через покору, що ґрунтується на духовному порядку.

Одне слово: Поважай Божих слуг

Мойсей благає за людей

Числа 14:10–19

(19): Прости ж провину цього народу через велику милість Свою, як прощав Ти цьому народові від Єгипту й аж сюди!

1. Тебе зроблю народом більшим (10–12)

Бог дуже розгнівався через невірство людей. Він вилив на них Свою благодать, але вони збунтувалися проти Нього і зневажили Його через свій страх і невірство. Бог запропонував Мойсею легкий шлях: Він знищить бунтівників і почне все спочатку з сім'ї Мойсея. Він зробить народ більший. Мойсей міг би забути про бунтівників і ростити своїх власних синів.

2. Молитва Мойсея (13–19)

Мойсей не прийняв Божу пропозицію. Він мав пастирське серце до цих людей і любив Бога. Мойсей не міг допустити, щоб знеславилось Боже ім'я. Бог, Своєю сильною рукою, вивів народ з Єгипту і вів їх пустелею в хмарі і в вогні. Якщо Він знищить їх усіх, безбожні народи світу будуть насміхатись над Богом. Тому Мойсей попросив Бога, щоб Він пробачив ще раз, *“через велику милість Свою, як прощав Ти цьому народові від Єгипту й аж сюди!”*

Молитва: Господи, допоможи мені знати Твої думки і Твоє серце, допоможи любити Тебе більше і молитись за Твою роботу спасіння

Одне слово: Люби Бога і молись за Його народ

Відповідь Бога

Числа 14:20–45

(24): Але раб Мій Калев за те, що з ним був дух інший, і він виконував накази Мої, то Я введу його до того Краю, куди він увійшов був, і потомство його оволодіє ним

1. З Калевом був дух інший (20–35)

Бог змилювався. Він дасть їм землю, але вони мають 40 років приймати тренування в пустелі, аж поки помруть всі ті, хто через невірство повстав проти Бога. Тільки двоє мали інший дух — Калев та Ісус. Вони були людьми віри і всім серцем намагались догодити Йому. Вони єдині ввійдуть до Краю обіцянки серед всіх, що вийшли з Єгипту. Зараз Бог також благословляє і використовує людей, котрі довіряють і підкоряються Йому.

2. Вперті люди (36–45)

Всі розвідники, що насадили сумніви і страх в серця людей, померли. Мойсей проголосив рішення Бога народові. Вони шкодували про свою невіру, але знову не послухалися Бога. Вони вирішили ввійти в Край. Мойсей прямо сказав їм, що це непокоря Богу і що Бог не буде з ними. Але вони не послухались і пішли, вороги напали на них і завдали нищівної поразки.

Молитва: Господи, втримай мене від впертості. Допоможи всім серцем слідувати за Тобою. Допоможи насаджувати віру в інших

Одне слово: Не жалкуй, а покайся

Вивів з рабства, щоб належали Богу

Числа 15:1–41

(39–41): І буде вона вам за кутаса, і будете бачити його, і пам'ятатимете всі Господні заповіді, і виконаєте їх, і не будете оглядатися за серцем своїм та за очима своїми, за якими йдучи, ви зраджуєте, щоб згадували ви та виконували всі Мої заповіді, і будьте святі для вашого Бога! Я Господь, Бог ваш, що вивів вас з єгипетського краю, щоб бути вашим Богом. Я Господь, Бог ваш!

1. Коли ви ввійдете до Краю (1–21)

Ізраїльтяни повстали проти волі Бога і отримали нищівну поразку від ворогів. Від кордону землі обітниці Бог знову повів їх у пустелею для 40 річного тренування. Мабуть всі вони відчайлися і втратили надію, тому Бог дав їм слово. Він почав їх вчити, як вони повинні служити і дякувати Богові *“Коли ви ввійдете до Краю ваших осель, що Я даю вам”* (2). І тубілець, і прихोць повинні служити Богу так, як Він хоче, а не за власними звичаями чи розумінням. Вони з вдячним серцем повинні віддавати Богові перші плоди.

2. Жертва за помилковий гріх (22–36)

Всякий гріх, навіть випадковий, все одно робить нас нечистими й відділяє нас від Бога. Цю проблему неможливо вирішити без каюття і прощення Богом. Той, хто зухвало піде проти повеління й закону Господа, повинен винищений з народу Божого. Чоловік, що порушив закон суботи, був забитий камінням до смерті. Той, хто згрішив помилково, може знайти прощення через жертву за гріх.

3. Ми належимо Богу (37–41)

Бог відкупив нас з рабства, щоб ми належали Йому. Ми не повинні йти за хіттю наших очей, ми повинні пам'ятати та підкорятись Його заповідям.

Молитва: Господь, дякую, що Ти даєш надію і прощення грішникам

Одне слово: Йди за словом Бога, а не за почуттями